مٹھیاں تہاراں

(شعری مجموعہ پہاڑی)

مصنف: نور احمد قریشی

ناشر:
جموں و کشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مٹھیاں تہاراں

(شعری مجموعہ پہاڑی)

مصنف: نور احمد قریشی

ناشر:
جموں و کشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مِٹھّیاں تہاراں

شعری مجموعہ (پہاڑی)

مصنف: نور احمد قریشی

ناشر: جموں و کشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

© جُملہ حقوق مصنف دے ناں محفوظ ہین۔

ناشر:

جموں وکشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ

ناں کتاب: مِٹھیاں تہاراں

مصنف: نوراحمد قریشی

تزئن وترتیب: نعیم کرناہی

سال اشاعت: 2014ء

کمپوزنگ: گورمیت سنگھ:9906963854

پریس: قاف پرنٹرز دہلی

قیمت: عام=/300روپے

لائبریری : =/400 روپے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

فہرست

نمبر شمار	عنوان	صفحہ نمبر
1:	پیغام	7
2:	پیش لفظ	8
3:	اپنی گل	11
4:	چھلا	16
5:	تیریاں نشانیاں	27
6:	وطناں دی وا	29
7:	یاداں	31
8:	مِٹھا درد	33
9:	پھیراہ باہ	35
10:	کونجڑی	37
11:	پُہل گیئاں	39
12:	ماہیا	40
13:	چالے رناں دے	42
14:	رہندا ہئی خیال	44
15:	ماہیا	47
16:	حرس اکھیاں دی	49
17:	تاہنگ	51

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

18: ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا 53

19: گبروتہ بانکا 55

20: ہمت دے نال 59

21: آلسی چھوڑ 61

22: شیر پہاڑیا 63

23: قُدرت 65

24: آپ برتی 67

25: تہوکھا 70

26: نذرانہ عقیدت 72

27: بچھوڑیا ظالماں 74

28: پہلیئے 76

29: چار ہیتہ 78

30: نیہہ کرنا اعتبار 81

31: حال دلداری دا 84

32: عشق 86

33: میلے 87

34: نیہہ بولدا 89

35: بازی ہار گئی 91

36: چار بیتا 93

37: کون جانے 94

38: حُسن 96

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

39:	کہٹھے ہو جُلو ہر جائی	98
40:	چار بیتا	100
41:	چار بیتا	102
42:	پکھیاں	103
43:	وقت	105
44:	ٹُہائی	107
45:	پُوستی	108
46:	ہاڑے	110
47:	سوچ	111
48:	گیت	112
49:	ہجر	113
50:	جوان	115
51:	بیت	117
52:	نذرانہ عقیدت	119
53:	کالیاں راتاں	121
54:	پیغام	122
55:	نسوار	124
56:	چِن	126
57:	شاہین	131
58:	نظم	134

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

انتساب

کتاب نان لائی ہے

اپنی قوم دے

جس واسطے

میں اپنی ساری زندگی وقف کیتی۔

مصنف

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

Kafeel-ur-Rehman
(Hon'ble Cabinet Minister)
Vice-Chairman
State Advisory Board for Development of
Phari Speaking People J&K

پیغام

نور احمد قریشی پہاڑی زبان وا ادب دی احیائے نو دے ابتدائی دستے دے لوکاں بچوں ہک ہین ۔ اوہ ساری زندگی ہک دلیر تہ بہادر پہاڑی رہے ہور آخر تک پہاڑی زبان دی خدمت کردیاں کردیاں ہک بہادر شہید دی موت مر گئے ۔ اپنی زبان دے تئیں اُندا جذبہ، ولولہ، ایمانداری تہ دیانتداری مثالی آسی ۔ اُنہاں کو پہاڑی تحریک دی شہہ رگ سمجھیا جُلد آسا۔ اوہ اپنی زبان واسطے اپنے اندر ہک مکمل جہان ہور پہاری دے مخالفین واسطے نہ ٹلنے والا طوفان آسے۔

پہاڑی مشاورتی بورڈ فخر نال اج پہاڑی زبان وادب دے ہک سپوت دا شعری مجموعہ ''مٹھیاں تہاراں'' دے ناں نال چھاپ رہیا ہے۔ نور احمد قریشی بحیثیت شاعر کسے تعارف دے محتاج نہیہ ہین ۔ مکو اُمید ہے اُندیاں مشہور گیتاں تہ نظماں دا مجموعہ پہاڑی شاعری بچ گرانقدر اضافہ کرسی ہور نُویں شاعراں واسطے نقشِ پا ثابت ہوسی ۔ اس مجموعے بچ اوہ مشہور گیتاں بھی موجود ہین جنہاں کو عبدالرشید قریشی دی لاثانی آواز نال ریڈیو ہور ٹی وی دے ذریعہ چار چن لگے ۔ ماہڑی دُعا ہے کہ نور احمد قریشی کو اللہ پاک کروٹ کروٹ جنت الفردوس نصیب کرے ۔ آمین ثم آمین!

کفیل الرحمٰن (کابینہ وزیر)
وائس چیئرمین
پہاڑی مشاورتی بورڈ تہ ترقیاتی بورڈ جموں

بتاریخ یکم مارچ ۲۰۱۴ء
جموں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پیش لفظ

ایہہ ہک تلخ حقیقت ہے کہ ایہہ دُنیا فانی ہے ہور ہر ذی روُح واسطے موت لازم ہے۔لیکن کُجھ لوکاں دی موت اُندیاں یاداں ہور کارنامیاں دا اہجا نقش چھوڑ جُلدی ہے کہ اوہ مرکا بھی صدیاں تِکر زندہ رہندے ہیں۔نور احمد قریشی بھی اہجیاں ہی لوکاں بچوں ہک ہین۔ اِنہاں کو اُندے جیندے جی مجنون پہاڑی آکھیا جُلدا آسا۔ پہاڑی زبان وادب دی نسبت نال اُندے ارمان پورے نہ ہو سکے۔موت دے فرشتے رتی پہر رحم نہ کیتا ہور اُندی بے وقت موت ادبی دنیا کو عظیم حادثے تھیں دوچار کرگئی۔

پہاڑی زبان وادب دی بے خصمی تہ بڈھیڑ مائی دانویں طراں ہار سنگار کیتے والیاں مخصوص لوکاں بچ نور احمد قریشی ہوراں داناں سرِ فہرست ہے۔اُوہ فوجی آفیسر ریٹائر ہوئے تہ پہاڑی زبان وادب دی سرحداں دا راکھا بن کا ہک وفادار بہادر سپاہی نالوں تا حیات مورچہ بند رہے۔اوہ ہک لا مثال موسیقار ہون دے نال نال پہاڑی زبان دے ہک نامور شاعر بھی آسے۔انہاں شاعری دی مختلف اصنافِ سُخن تے طبع آزمائی کیتی۔غزلاں لکھیاں، نظماں لکھیاں، سی حرفیاں دیاں بولاں نال قوم جُگالی لیکن اُندیاں گیتاں اُندی شہرت بچ اَن گِناں اضافہ کیتا۔ٹھیٹھ پہاڑی الفاظ دا نک نقشہ تہ نہوار اُندیاں گیتاں تہ نظماں دی خاص گل ہے۔

نور احمد قریشی انتہائی نرم دل، نرم مزاج، پاچھی طبیعت تہ پاچھے ضمیر دے مالک

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

آسے۔ مگر پہاڑی زبان دے حوالے نال اُوہ ہک سہیسہ پلائی دیوار، ہک نیلی سِل تہ فولادی چٹان تھیں کہٹ نہ آسے۔ انہاں چاپلوس، چرب زبان تہ مصلحت پسند لوکاں نال کدے بھی سمجھوتہ نیہہ کیتا۔ اوہ ہمیشہ ضمیر دی آواز کو لبیک آکھدے آسے اُندے اندر خوداری کٹ کٹ کا پہری دی آسی۔ اُندی شاعری اس گل دی گواہ ہے کہ اُندی زندگی دی کشتی سختی دیاں لہراں بچ ڈُبڈی تہ تردی ساحل اُتے پُہچے دی مضطرب رہی۔

اُندی شاعری بچ ہک پاسے عشق دی مستی ہور حسن دی دلکشی ہے۔ تہ دوئے پاسے شور، احتجاج فکر دے نال تہ مسائل دے نال کہیرے دے لوکاں ہور افکار بچ ڈُبے دئے مظلوم لوکاں دی ترجمانی بھی ہے۔ اُندیاں گیتاں بچ اپنی زرخیز مٹی دی مہک قدم قدم اُتے محسوس کیتی جُلدی ہے۔ اُچیاں پہاڑاں دی شان، ماہلیاں دی فضا، صاف ستھرے چشمیاں دے پانی دا ساز ہور پہاڑی لُنگی تہ گُلے دی پہچان اُندی شاعری دی پرکھ ہین۔

پہاڑی قوم تہ زبان دے عشق بچ اپنی ہک نظم بچ لکھدے ہین۔

عشق پہاڑی قوم دا اتنا ازلوں عاشق ہویاں میں
کتنیاں کھایاں راہ بچ آیاں وارو واری مویاں میں
جتنیاں مشکلاں رہ بچ آون ٹھوکر مار ہٹاواں گا
کِشتی پار لنگاواں گا میں کِشتی پار لنگاواں گا

پہاڑی ماہڑی سب کُجھ یارو اس توں واری جاواں میں
ایہہ سوہنی مہیوال تہ اس دا رانجھا بھی کہلاواں میں
بن منصور میں اسدی خاطر سولی تے چڑھ جاواں گا
کشتی پار لنگاواں گا میں کشتی پار لنگاواں گا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مرحوم نور احمد قریشی ہوراں اپنی زندگی بچ بے حد کوشش کیتی کہ اُندی شعری مجموعہ شائع ہو سکے۔ مگر مالی حالات اُندے رستے بچ رکاوٹ بندے رہے۔ اج بعد از مرگ اُندیاں نظماں تہ گیتاں دا شعری مجموعہ ''مٹھیاں تہاراں'' شائع ہور ہیا ہے۔ ایہہ مجموعہ پہاڑی زبان و ادب دی ادبی دولت بچ کتنا باہدا کرسی اس دا فیصلہ قارئین حضرات دی عدالت بچ ہی ہو سکدا ہے۔ لیکن میں ایہہ آکھیو نہ رہسا کہ پہاڑی ادب بچ اُندی شاعری اگرانتہا نہیہ لیکن ہک خوبصورت ابتداء ضرور ہے جس سُن ابتدائی دور بچ قوم کو جگالے ہور یکجا کیتے دی بانگ دِتی دی ہے۔ پہاڑی بستیاں بچ اُندے اتنے عاشق موجود ہین جندی گنتی کرنی ناممکن ہے۔ میں محسوس کرداہاں کہ مرحوم دی کتاب دِکھ کا اُندیاں عاشقاں کو بے ساختہ اتھروں نِکل گیسن ہور ہر شخص دے منہ تھیں بے ساختہ نکلسی ؎

پُھلاں نے پہور ٹہیہ گئے چڑیاں اُڈر گیئاں
ہُن کے کسے نے آونا رُتاں بدل گیئاں
چھوٹھا دلاسہ دے گیا پرویز اوہ مِگی
کہڑیاں نے انتظار بچ صدیاں گزر گیاں

بتاریخ یکم مارچ ۲۰۱۴ء
جموں

میر حیدر ندیم
پرائیوٹ سیکریٹری برائے وائس چیئرمین
جموں و کشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ جموں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اپنی گل

جس طراں انسان دی زندگی واسطے غذا دی نہایت ضرورت ہے اِسے طراں روح دی غذا آکھدین موسیقی ہے ۔ موسیقی دے شائقین حضرات صوفیۂ کرام تہ کئی بزرگ موسیقی دے ذریعہ اپنے مولیٰ حقیقی نال تال میل پیدا کردے ہیں ۔ تہ جس وقت اُنہاں تے وجد طاری ہوگیندا ہے تہ اوہ اپنے اصلی مقصد بچ اپنی کامیابی سمجھدے ہین ۔ ایہہ چیز عام مشاہدے بچ آئی ہے کہ موسیقی دا رنگ چاہے اوہ گیت دی شکل ہوئے یا غزل، چاہے قوالی یا نعت شریف ہر انسان واسطے ہک روحانی غذا پیدا کردا ہے تہ انسان روحانی سکون محسوس کردا ہے۔

ماہڑی زندگی دا رنگ جس بچ میں آپنے آپکو موسیقی دے رنگ بچ رنگیا دا رکھیا چاہندا ہاں نال نال سائے دی طراں سفر کر رہیا ہے ۔ مکمل چیز نیہہ پر عظمت دی معراج کِسے کِسے کو نصیب ہوندی ہے۔

ماہڑی زندگی دا مدعا ہمیشہ ایہہ رہیا ہے کے کوشش، بس کوشش انجام دی خبر اللہ کو ہی ہے ۔ میں اپنے مشن تھیں سُستی ہور کاہلی کو ہمیشہ دور رکھیا ہے ۔ کدے کِسے کم کو مشکل نیہہ سمجھیا ۔ تہ اپنی زندگی دے خوبصورت تجربے دے نال بتالی منزلاں طے کر چھوڑیاں ۔ ہک لَمی کدے پوری نیہہ ہوسکی پر کوشش کردا رہیاں ہاں اوہ آسی تعلیم دی کمی ۔ ماہڑی کوشش تہ محنت دا ایہہ ہک ناچیز جیا تحفہ جیہڑا میں تُساں دی خدمت بچ پیش کر رہیاں ہاں ۔ اِس

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اُمید دے نال کہ تُسیں خود ایہہ فیصلہ کرسو جے پہاڑی دے اِس خادم دی محنت کدے ضائع تہ نہ ہوسی۔ میں سمجھدا ہاں کہ میں اپنی مأ بولی دا تھوڑا جیأ حق ضرور ادا کیتا ہے۔ باقی تُسیں پورا کرسو۔

اسیں پہاڑی لوک ہک آزاد پنچھی دی طراں بِسدے رسدے تہ ہَسدے کھیڈ دے ہاں، اَساں کو مٹھی رس، حُسن تہ شباب اپنی مأ بولی بچ ضرور تھہیندا ہے۔ سوہنے تہ مٹھے گیت لوک گیتاں کِتنے چنگے لگدے ہین۔ جسطراں آزاد فضاواں بچ پکھنواں دیاں اَوازں اپنے چار چوفیری رقص کردیاں ہین۔ اِسے طراں اسیں بھی اپنی صبح تہ شام اپنی فطرت دے نغمے رنگ تہ لکھاں رنگ بھی ہین۔ ماہلیاں، ٹھوکاں تہ بہکاں دے رنگ مسوساں دے رنگ تہ نظارے جُڑے دے ہین، ہجر تہ فراق دے رنگ، مذہب تہ تصوف دیاں رمزاں، آخرت تے یقین، عشق حقیقی تہ عشق مجازی دیاں رمزاں، محبوب دی جُدائی تہ وصل تہ فراق دیاں لذتاں ایہہ سارے رنگ اپنا اپنا اور دکھیڑ دے تہ نکھیڑ دے ہین۔

ماہڑیاں گیتاں تہ غزلاں بچ تُساں کو اگر ایہہ سب کُجھ نیہہ بھی مِل سکدا پر ہک چیز جس دا تعلق Rythim تہ راگ نال ہے ضرور تھہیسی۔ موسیقی دا شوق بچپن تھیں آسا، ایہہ خیال رکھدیاں ہوئیاں اپنیاں لفظاں دے تول تہ بول دا پورا پورا فائدہ چینے دی کوشش کیتی دی ہے۔ جس کو ہک فنکار با آسانی اپنے رنگ بچ ٹہال سکدا ہے۔ اِستھیں علاوہ TV تہ ریڈیو تھیں وی ماہڑا کلام نشر ہوندا ہے تہ کلچرل اکیڈیمی دے شعبۂ پہاڑی سُن اپنیاں شیرازیاں بچ بھی شائع کیتا دا ہے۔

وقت دے تھپیڑیاں سُن شاعر تہ نیہہ بنن دِتا پر ماہڑی کوشش تہ محنت دوئے کم کرگئیاں، ایہہ ہک عجیب واقع ہے کہ زندگی بچ جس ویلے میں پہلی وار ہک مچ بڑے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مشاعرے بچ شامل ہوگئیاں تہ ماہڑے سر کے گُزری، ایہہ ہک لمی داستان ہے، پر تھوڑا جیا تُسدی نذر کرنا لازمی سمجھدا ہاں۔

واقع اس طراں ہے کہ ۷۹۔۱۹۷۸ء بچ ہک پہاڑی کانفرس ابھنو تھیٹر جموں بچ منعقد کیتی گئی۔ ماہڑے ہک عزیز دوست سُن مجبور کتیا کہ تُسیں بھی مشاعرے بچ حصہ کہنوں پر میں اُس وقت تک شعر و شاعری نہ کرداں آساں۔ تہ نہ کدے لکھیا۔ اُنہاں چند سطراں لِکھ کا مکو دِتیاں تہ سٹیج اُتو اَنوسمینٹ کرال چھوڑیا۔ شرماں دے ستوں پھک سکاں تہ نہ سٹ سکاں۔ اللہ اللہ کرکا سٹیج اُتا پُچیاں۔ تہ پرسیا دے قطرے مُہناں اُتوں ٹپکن لگے۔ داد ضرور ملی پر ماہڑا تیہان اپنیاں کمدیاں لتاں والے پاسے آسا۔ جلدی جلدی اپنا کلام ختم کرکا اپنی کُرسی تے واپس آگیاں۔ شکنجے بچوں جان مُکی کریم اللہ صاحب ہوراں تعریفاں دے پُل بنینے شروع کیتے پر ماہڑا اقرار بے قراری دے عالم بچ باہر نسن واسطے بے تاب آسا۔ پہانویں کُجھ بھی ہوئے فِر چوری آخر چوری ہوندی ہے مالک پہانویں کُجھ نہ آکھے پر لوکاں دے سامنے جرت نیہہ ہوسکدی۔

جان کنی دی حالت بچ باہر آگیاں۔ مشاعرہ ختم ہوگیا پر میں اپنے دل نال تہیہ کیتا کہ آئندہ اِنشا اللہ اپنا ہی کلام کہن کے ایساں تہ فِر داد ضرور کہنساں۔ آکھدے ہین اُستاد بغیر گت نیہہ تہ شاہ بغیر پت نیہہ۔ جناب کریم اللہ قریشی ہوراں کو اپنا اُستاد من کہدا تہ اللہ بسم اللہ اپنا کم شروع کیتا۔ آج ماہڑے اُتے مولیٰ دا کرم ہے کہ میں اپنا مجموعہ کلام تُساں دی خدمت بچ ہک کتاب دی شکل بچ پیش کررہیاں ہاں۔ ایہہ ماہڑے دساں یاراں سالاں دی محنت ہے بلکہ اَج تک ایہہ کوشش جاری ہے۔

میں اپنے کلام کو لکھنے تھیں پہلاں اپنے سماج اپنیاں رسماں تہ رواج کو سامنے رکھ کا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اپنے فن دے نال نال لِکھدا رہیاں۔ کُجھ کتاباں دا بھی مطالعہ کیتا جنہاں بچ کریم اللہ قریشی صاحب دی کتاب ''ڈنڈ کراں میں سُتیاں سجناں کو'' تہ ''پہینگ''۔ نال نال کلچرل اکیڈیمی دیاں پروگراماں بچ پوری ریاست دے کونے کونے پُہچیاں، تہ جگہ جگہ دے رنگ ڈِٹھے۔ ایہہ سارے حالات ماہڑے سامنے آسے تہ میں تُساں دی خدمت بچ ''مِٹھیاں تہاراں'' ناں دی ایہہ کتاب پیش کردیاں ہوئیاں خوشی محسوس کرداں کہ ماہڑی کوشش تہ محنت دا کُجھ صِلہ ضرور ملسی تہ حوصلہ افزائی ہوسی۔

ہر مُکھ کلچرل کلب دی جنرل سیکریٹری رخسانہ پروین ہوراں دا مشکور تہ بے حد ممنون ہاں کہ جنہاں اپنی مصروفیات دے باوجود کُجھ کہڑیاں کڈھ کا ماہڑی کافی ساری مشکل آسان کر چھوڑی۔ اُنہاں سارے کلام دی دوبارہ کاپی کیتی تہ ماہڑا مُچ سارا کم ہولا ہوگیا۔ بارگاہِ خداوندی بچ دُعا ہے جے اللہ تعالیٰ انہاں کو اپنیاں نیک کماں بچ اگا بدھنے دی توفیق عطا کرے تہ ہمیشہ خوش رہوے آمین ثم آمین۔ آخر بچ جُلدیاں جُلدیاں ایہہ عرض کر چھوڑا ں کہ پہاڑی ماؤ دا دودھ پینے والا ہر اوہ شخص جس ماؤ دی چھولی بچ اس زبان دی لوری سُنی۔ اِسدی پوری پوری خِدمت کرے تہ اپنے دودھ دا حساب چُکا دوے۔ آخر تے اپنے عزیز محمد ایوب میر نعیم کرناہی ہوراں دا بھی نہایت مشکور ہاں جے جنہاں سُن اس کتاب دی اشاعت بچ ماہڑا سارا کم اپنے مہنڈیاں تے چایا ہے۔ اللہ ان دی عمر لمبی کرے۔ آمین

والسلام

نور احمد قریشی (کرناہی)

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اظہار تشکر

ماہڑی ایہہ کتاب بعنوان ''مِٹھیاں تہاراں'' جموں وکشمیر پہاڑی مشاورتی تہ ترقیاتی بورڈ دی کلی مالی تعاون نال اشاعت پذیر ہوئی۔ کتاب چھاپن واسطے میں دل دیاں ڈونہگائیاں نال بورڈ دا مشکور ہاں۔ (مصنف)

(نوٹ: میں تحریری طور تے ایہہ قلم بند کرداہاں جے ماہڑی اس کتاب بچ کوئی بھی ایجہیا قابل اعتراض مواد شامل نیہہ جس نال کسے مذہب، فرقے، طبقے یا زبان بولن والے لوکاں دے جذبات مجروح ہون)۔

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چھلا

چن ماہی تو میں صدقے جاواں نی چلا چاندی دا
میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں نی چھلا چاندی دا

ایہہ چھلا اساں آپ کہڑایا
انگل ماہی دی اساں لوایا
چن ماہی توں میں صدقے جاواں
نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں
نی چھلا چاندی دا چن ماہی توں میں صدقے جاواں

ایہہ چھلا وے بزارا نیہہ ملدا
ہیرے موتیاں نال ایہہ تُلدا
چچی انگلی دے نال میں لاواں
نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں
نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ایہہ چھلاّ ہے نچھی چاندی
خلقت ساری ویکھن آندی
اِسدا کِسے وی نہ پایا مُل
نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں
نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں
ایہہ چھلاّ اَساں سام کے رکھنا
ماہی بِناں دِسے جگ سارا
چن آوے تہ میں جوڑا بناواں
نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں
نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں
نال چھلے اساں ماریاں لیکاں
کاگ اُڈاواں تہ روز اُڈیکاں
نِت کھلی میں بنیرے اُتا رواں
نی چھلاّ اچاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں
نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں
تہو چھلاّ اسیں پیو اں پانی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ایہہ چھلّا ہے سجناں دی نشانی

سوہنے رب دی میں صفت مناواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

نال چھلّے اساں فوٹو چِھکا یا

چن ماہی مانسہریوں آیا

اساں کُہٹ کُہٹ جھپیاں پائیاں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

ایہہ چھلّا مُج محرمِ دِل دا

گم گیا تہ فِر نیہہ مِلدا

بے قدراں نال نہ لاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

نال چھلّے اَساں اکھیاں لائیاں

طعنے مارن اماں جائیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نِت روز کلیجہ ساڑاں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

اُٹھ چھلیاں چل ماہلیاں چلیے

نیلے تلے تہ تھائیں میلیے

نالے پنج پنج پینگاں پاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

دس چھلّیا ایہہ روپ پرانا

گئے دیاں سجناں مُڑ کے نیہہ آونا

پردیسیاں نال نہ اَکھیاں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

ایہہ چھلّا ماہڑے رب دی مرضی

حیلے ہوکے کرکر مردی

اِتھے کوئی نہ مِلیا دردی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں

میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

اُٹھ چھلیا پٹواری کول جاواں

بچ کچہری تُہما ں باہواں

جِند ماہی دے ناں لِکھواواں

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

بچ پھاہی دے چھلا پَھسیا

نوّر نمانا کہلا ہی نسیا

دِکھ لوکاں تے شور مچایا

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

رب کرسی میل وے چھلّیا

عشق اَگے کی زور وے چھلیّا

تیرے جیا نہ کوئی ہور

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

نال چھلّے دے رومال سجن دا

کہلا میں راتیں تارے گِن دا

بچ خاباں دے میل کراوئے

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

چھلّیا سوہنا پونچھ راجوری

دِل ماہڑا کس کیتا چوری

چل تھانے رُپٹ لِکھاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

ایہہ چھلّا کرناہ توں ٹُریا

سو پوروں لنگھدیاں سجے مُڑیا

دِکھ جہلم نوں روہڑدا جاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

روہڑ دا چھلاّ پُھیا اوڑی

چھلیا ایہہ جاگیر ہے توہڑی

آؤ رل مِل کے خوشیاں مناواں

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

لہہ گیا پانی تہ رہ گیا چھلاّ

کہمن کہیری دے بچ کہلا

کدے مار اُڈاری جاواں

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

ہائے افسوس ارمان وے چھلیا

بیریاں ماہڑا بہیڑا مِلیا

رل دوئے اسیں کندھ ہٹا واں

نی چھلاّ چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلاّ چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چھلّیا سڑ گیاں بچ ہجر دے

دِکھ دِکھ سامنے اتھروں کِردے

سوہنے رب اَگے سِیّس جُھکاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

دِل بچ کئی ارمان وے چھلّیا

کانی ہِجر دی کلیجہ سلیا

اِنہاں بیّریاں کو مار مکاواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

مُکنا کدوں ایہہ دور وے چھلّیا

لِسّے دا ایہہ زور وے چھلیا

ڈاہڈے رب اَگے عرض کراواں

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

بس کر چھلیا نہ کر چلے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

لیسی اپنا رب وصلیے

کدے نان کباباں کھاواں

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

مُڑ چھلیا چل وطناں چلیے

آیا بساکھ تہ ٹھوکاں ملیئے

دوئے رل مِل پینگاں پاواں

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

چھلا نیہہ مکناں توں بس کر نورا ے

ہوئے کدے ارمان وی پورے

بنڈ پیار تہ خوشیاں مناواں

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

اُٹھ چھلیا چل چلیے بگنے

عزیز کولبھدیاں کئی دن لگنے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

نور اللہ ناں توں واقف سارے

پہاڑیاں لئی اُس مچ غم سہارے

نِت رہیا اوہ بچ خسارے

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

راتی مُڑ بجھامے آئیں

بچ نلوسے یار مِلائیں

جتھے کہلا شجاعت اڈیکے

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

مُڑ پیا چھلا فِر بونیارے

ملنے دا سی ڈاہڈا خمارے

اُتھے نذر نہ آیا نظری یارا ے

نی چھلا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

کلب ماہڑی دے جو سر کردے

اکھیاں اَگے رہون فِر دے

عالم، فرید تہ اسلم یار

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

نور آویں توں چندن واڑی

سُکھی رہوے ایہہ آنگن واڑی

وِتھے تُرکاں دی ہے سنتان

نی چھلّا چاندی دا، چن ماہی توں میں صدقے جاواں

نی چھلّا چاندی دا میں تہ چُم اکھیاں نال لاواں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

تیریاں نشانیاں

رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیا جانیاں
دِنے راتی تیرے ہی خیالاں بچ پُہلیاں
بن کے دیوانہ میں توہڑے اُتے ڈُہلیاں
سچ من تیرے نال سدا میں نبھانیاں
رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں
کندھ تے لکیراں نال ناواں توہڑا بولدا
اِکھیاں تہ دل بچ زہر پیا کہولدا
جدوں وی میں دِکھداہاں تیریاں نشانیاں
رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں
رنگ ساوے پیلے تیرے بُت نال سجدے
تیرے بنا دنیا دے ہاسے مندے لگدے
کُھل کُھل گیندیاں نے زخماں پرانیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں
روپ توہڑا دِکھ کے کلیجہ ماہڑا ساڑ دا
توہڑی ایہہ جُدائی والا روگ مُکو ماردا
دُکھ بنڈھے کون اساں کہلیاں نبھانیاں
رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں
دِلا دیئے محرمے تو مُکھ دس جا
حال ماہڑا دِکھ تو میں کئیاں بسدا
اُٹھے پہریں توہڑے بنا کندھاں مکو کھاندیاں
رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں
پیلا پُھل کندھا اُتے کئیاں اوہ پُہلا واں میں
ہَس ہَس کردا سلام جدوں آواں میں
زخماں ایہہ روز نوؔر سینے اُتے کھانیاں
رکھیاں سمہال کے میں تیریاں نشانیاں
کدوں توڑیں آویں گا تو دِلا دیاں جانیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

وطناں دی وا

شاماں پیاں پنچھیاں دے ڈار کہر مُڑے
لُٹکے تیرے عاشقاں دے ہوش لے اُڑے
ہُن عاشقاں کو مُچ تہ ترسا سونیئے
لگے سوہنی میرے وطناں دی وا سونیئے

چڑھدی جوانی تیری پُھلاں دی بہار نی
چڑھ گیا دِکھ تیرے یاراں کو خُمار نی
اگ ہجر والی سینے تے نہ لا سونیئے
لگے سوہنی میرے وطناں دی وا سونیئے

کچی عمراں دا ویلا پیا اَج یاد نی
گئیاں گڈیاں پٹولے اڈ گئے باز نی
نِکی عمری دا ویلا نہ بِسار سونیئے
لگے سوہنی میرے وطناں دی وا سونیئے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

دور منزلاں تہ پینڈے لمے سوہنے یار دے
ہتھوں دِتی گنڈ پیار والی لُہو ساڑ کے
کرتھوڑا انصاف دے دیدار سونیئے
لگے سوہنی میرے وطناں دی واسونیئے
نورؔ چند تو نہ ساڑ دُنیاں دی اگ بچ
عشق زناں والا کردا خراب جگ بچ
سچے عشق والا پہیت نہ پُہلا سونیئے
لگے سوہنی میرے وطناں دی واسونیئے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

یاداں

ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے
کھادا اکھیاں پُہلیکھا فِر دیدار ہوگئے

راہ تک تک تھکیاں میں سنج پے گئی
سوٹھے دِل نال کرکر رات آگئی
اَکھ میچدیاں ہی یار دے دیدار ہوگئے
ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے

کئی قسماں تہ وعدے کیتے گنڈاں بنّھ بنّھ
کیتے قول تہ قرار دینی جان تن من
توڑ لگیاں نہ یاریاں خوار ہوگئے
ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے

نورؔ خاب تہ خیال کدے میل نیہہ ہوئے
سچے عاشق والے کھیل کدے فیل نیہہ ہوئے
مجازی عشق والے کھیل کدے فیل نیہہ ہوئے
ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

یاداں دِنے راتیں کر کر میں ہاریاں
ڈوہنگے سینے والے زخماں میں ماریاں
زہر غماں والا پی کے بے قرار ہوگئے
ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے

کئی زخماں وی جُھٹے تے یاد پینڈیاں
دل سڑدا تہ اکھیاں نِت روندیاں
نورؔ چن جئے روپ بے قرار ہوگئے
ہک مُدتاں تھیں یار دے دیدار ہوگئے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مِٹھا درد

مِلے نہ سوہنا یار پیارا جدوں اوہ جاندی واری
سخت عذاب ہمیشہ دِل کو رہندا عمری ساری

درداں کولوں درد زیادہ درد مِٹھا بچ یاری
محبوباں دی خاطر پیندا درد المبا پہاری

بل اُٹھے جدوں اگ عشق دی اِسنوں کون بُجھاوے
دل بچ تاہنگ سجن دی رہندی اُسنوں کون پہلاوے

مِٹھا پیار محبت جیہڑا وی اِس نُوں کھاوے
پیار دی اِس جدائی اندر لذتِ کیہاں نہ پاوے

کی دساں میں تیرے باہجوں پیار دی ایہہ جُدائی
کی آکھاں میں اوہ کے جانے جس سُن نے پریت نہ لائی

کدوں آسیں تو یار پیارے لمی پئی جُدائی
دِکھ دِکھ راہواں توہڑیاں سجناں دِل نُوں کانی لائی

جے پُچھے کوئی لِذت عشق دی جا پروانے تائیں
جل مردا کیوں شمع تے رُکدا ہر گز نائیں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

غم دی رات جُدائی والی مُکدی ہر گز نائیں
جیونکر یاداں دِل بچ اُٹھن فضل کرے رب سائیں

تُہکھ دی اگ کو پھوک نہ ماریں نہ کوئی دِل دُکھائیں
جے ہک وار آزماویں کِسے کو مُڑ نہ فِر آزمائیں

نُور خوشیاں والے دن گئے ہُن بالی اگ جُدائیاں
یاد پُون جد اُچیاں تھائیاں ننیاں چھڑیاں لائیاں

غم تیرے بچ ہور بھی زیادہ ملن عذاب اساں کو
رکھے رب سلامت اندر دوے جہاں تُساں کو

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پھیرا باہ

تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں
توہڑی اکھیاں دے بچ جاہ سجناں

دل کھول کراں توہڑی خاطر میں
جِند جان کراں اَج حاضر میں
ہُن من نہ توں ترسا سجناں

تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں

ماہڑے دِل بچ کئی ارمان چھپے
کئی ہیرے موتی لعل چھپے
نالے رکھی میں سیج سجا سجناں

تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں

نِت کاگ اُداواں راہوں تے
آوے چن ماہی فِر باہواں تے
توہڑے ساہ نال ماہڑا ساہ سجناں

تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

میں جان کراں قربانی وے
آوے جس دن دل دا جانی وے
ماہڑے تن دا ماس تُوں کھا سجناں
تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں
اَکھ لڑ گئی پہلے فیرے، نی
ہوے دل دے دور اہنیرے نی
جند لکھی میں توہڑے ناں سجناں
تُوں ہک واری پھیرا باہ سجناں
میں چھاڑ توہڑا بن جاواں گا
نالے تیرا ہو مرجاواں گا
کدے دِکھ تُوں آ اَزما سجناں
بس ہک واری پھیرا باہ سجناں
توہڑی اکھیاں دے بچ جا سجناں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کونجڑی

اُڈ بلا کونجڑیئے دس حال رقیباں دا
بچھڑیاں سجناں دا ہُن میل نصیباں دا

اُڈ بلا کونجڑیئے گل موراں دے پھاہی پا کے
بدھیاوی نیہہ منگی، ٹر گئیاں توں جُدائی لا کے

اُڈ بلا کونجڑیئے لماں ڈار نی کاواں دا
بچیاں دے دُکھ ڈاہڈے بُرا حال نی مانواں دا

اُڈ بلا کونجڑیئے پانی ڈوہنگے سمندراں دے
دِنے راتی ساڑ گئے بچھوڑے نی عُمراں دے

اُڈ بلا کونجڑیئے کوئی شہر کراچی دا
لِکھیا مقدراں دا دیکھو حال عباسی دا

اُڈ بلا کونجڑیئے دوتاراں نی تِلے دیاں
رب منظور کرے جو مُراداں دِلے دے دیاں

اُڈبلا کونجڑیئے چھڑ چڑھیاں بدلاں دا
کون پیغام دیوے دور گئے دیاں سجناں دا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اُڈ بلا کونجڑیئے پتراں اُتے لیکاں نی
وعدے تُسیں پُہل گیندے اُوہ مکوروز اُڈیکاں نی

اُڈ بلا کونجڑیئے کوئی زخماں لا گئی ہے
مِٹھا روگ لا کے چناں میں جنڈری سُکالئی ہے

اُڈ بلا کونجڑیئے ایہہ چاندی دے ِکل ماہیاں
دِنے کدے نیہہ مِلدا خاباں مِل ماہیا

اُڈ بلا کونجڑیئے ایہہ اَسمانی تارے نی
سینے نال لائی رکھساں غم سجناں دے پہارے نی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پُہل گئیاں کیئاں سوہنیاں سجناں اوہ وعدے اوہ قسماں
یاد اُنہاں دی نِت ستاوے سہیڑنیاں پیندیاں زخماں
یاری لا کے فِر اَزمینا کم نیہہ ایہہ اصیلاں
مطلبی عاشق نِت نویں دِن کردے روز سبیلاں
یاری لایئے توڑ نبھایئے دُنیاں تھیں کی ڈرنا
سو برہیاں تُوں ہک پل چنگا تہ اوڑک جی جی مرنا
یار بنا کی جینا یارو وانگ سو دائیاں فِر دے
بسدے شہر اُجاڑ ی دس ہنجوں لڑیاں کردے
لگی اگ ہجر دی ربا کِس کِس کو میں آکھاں
کِس ناپیاں کِس تولیاں سجناں غم دیاں کالیاں راتاں
یاداں اُٹھن برقی لہراں رُواں زارو زاری
گِن گِن تارے رات گُزاراں دِکھاں اوہ صورت پیاری
میں بد کار کمیناں ہر دم فِردا اِس اسرائیں
نورؔ کو ربا جے تو بخشیں تو صِفتاں دا سائیں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ماہیا

کوئی بلی اُتے کاں بولے
آچناں مُڑ چلئے کچہری بچ ناں بولے
گڈی آئی ٹیشن تے
پرے ہٹ وے بابو مکو ماہیا ویکھن دے
کوئی بنے اُتے کہاہ ماہیا
لُک لُک بہندے اُوہ اَساں ملنے دا چاہ ماہیا
بنّاں ٹپ کے توں پار گئیں
کہڑی میں خطا کیتی بناہ مُو تو دے مار گئیں
دن ٹہل گیا سنج پے گئی ہے
دِکھ دِکھ راہ سجناں لوہ اکھیاں دی کہٹ گئی ہے
کِنکاں دیاں بکیاں نی پکھیاں
چناں توہڑے ملنے دیاں اَساں آساں نی رکھیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کِنکاں دیاں گڈیاں نی

سوچاں پچ دن لنگھ گئے اگے راتاں بڑیاں نی

پُچھ پیار دا پہا ماہیا

راتاں پہاویں لمیاں نے خاباں پچ آ ماہیا

خاباں پچ کے لینا

مِلنا ہے تے مل سوہنے ایڈا دُکھ اساں نیہہ سہنا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چالے رناں دے

پناہ خدا دی رناں جانن کئی قسماں دے چالے
لکھاں مار مُکائے گہبرو غیرت مند متوالے
چالاں اندر پھس کے گہبرو تہکھدے بچ جنجالاں
حالوں حال بے حال کردی دِکھ تتڑی دیاں چالاں
ہک تہ ایہہ جوانی ڈاہڈی پرکھ نہ سکدا کوئی
بچ عذاباں اندر پھس کے دیندا پھر تُہائی
کھادے زخم جُدائی اندر رکھے پہیت چُھپائی کے
باز نہ آون گل اپنی توں دسدیاں کردکھائی کے
پہئی رکھیں پہیت چُھپا کے اپنا ذرا یقین نہ آنی
سچ گل آکھی چھج پرونوں کدے نیہہ چڑھک پانی
کھا کھا زخماں سینے اُتے فِر دے وانگ فقیراں
معشوقاں دی خاطر کرے دِل جگر دیاں لیراں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رناں اَج تمباکو چھکن کر کر نخرے چالے
حیاء شرم دی چیز نہ کوئی چٹے کردیاں کالے

شوق اہجا چڑھیا بُڈھیاں نُو نہاں تہیاں شرماون
کوٹھے مجرے محفلاں اندر فِلمی گانے گاون

جنگل دی اگ نالو فیشن پُھلدا بچ جہانے
نڈّے کُڑیاں بن گئے سارے جگ بچ موجاں مانے

کُڑیاں اَج ہزاراں اندر پھردیاں کچھے لاکے
بال بدیشی فیشن آون بمبئی توں کٹوا کے

دِکھ نوؔر احمد ایہہ جنگ جینا مشکل بچ زمانے
کہہ کہہ فیشن بدعتاں دے لُٹ گئے کئی خزانے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رہندا ہئی خیال

رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

پتہ نیہہ کدوں ہوسی میل تقدیر دا

دِنے راتیں تیرے ہی خیالاں بچ پُہلیاں

بن کے دیوانہ میں تہ تیرے اُتوں ڈُہلیاں

حُسن تہ شباب ڈِٹھا سوہنی جٹی ، ہیر دا

رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

رل مِل دِنے راتیں کراں ارمان پورے

اکھیاں تہ دِل بچ سداہی خیال توہڑے

سوہنا ہی پُہلیکھاں تیرا دِل ماہڑا چیر دا

رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

چن جیئے مُکھڑے تے تِل سوہنا لگدا

توہڑے بنا سوہنیے نہ دِل مکو لگدا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کن کھول سُناں میں حال تقدیر دا
رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

رب نے بنایا تُکو عید والا دِن سی
جُثہ تیرا دودھ تہ ملائی دا خمیر سی
کرلے یقین جیویں پتھر دی لکیر دا
رہندا ہئی خیال مُکو تیری تصویر دا

ہائے پیدا مُکو کردا نہ رب اس جگہ بچ
سڑ دا نہ دِنے راتی پیار والی اگ بچ
ربا ہُن وی کی گمیاں کہ میل تقدیر دا
رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

ربا تُکو آکھ رہیاں من فریاد میری
گِن گِن تارے پئی لنگھدی رات میری
آساں والی ڈور میری ٹُرٹی کیوں نیہہ جوڑ دا
رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا

مان کے جوانی اُتے کردی ہیں مان توں
آبہہ میرے کول تہ سُنا مِٹھے بول توں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

لونگ مارے لِشکارے مُہنہ ہے سیب کشمیر دا
رہندا ہئی خیال مُکو تیری تصویر دا
سینے اگ لاکے مکو جاویں نہ توں دور نی
کریں معاف سوہنیے جے ہوئے قصور نی
طعنے بُولی کولوں چنگا پھٹ شمشیر دا
رہندا ہئی خیال مکو تیری تصویر دا
قول تہ قرار دا وی پاس رکھیں
آون مجبوریاں تو سمجھیں میں دور نیہہ
مرداں دے قول سودا کرن نہ ضمیر دا
رہندا ہئی خیال مکوتیری تصویر دا
گُل تہ گُلاباں دا نورؔ احمد ہے پتنگا
جان سوہنی دا فدائی کم کردا ہی چنگا
دل ساڑ پُہن لکھے اَج حال تقدیر دا
رہندا ہئی خیال مکو تری تصویر دا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ماہیا

دو پتر اناراں دے
سجناں دا خط مِلیا دُکھ پُھل گئے یاراں دے
پُچھو حال بیماراں دا
چِٹھی آئی سجناں دی بچ لفظ پیاراں دے
اَساں جیندیاں نی پُھلناں
پُھل پہانویں لکھاں ہوسن اَساں کِسے اُتے نیہہ ڈُہلنا
تُسیں طعنے دیندے او
روح تُساں کڈھ کھڑیا نالے رُس رُس بہندے او
خاباں بچ رہندے او
سمندروں پار بس اکھیاں بچ رہندے او
کسیاں بچ پانی ہے
بٹن قمیصاں دے سجناں دی نشانی ہے
سوہنا سوٹ سلائی کیتا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

تُساں دی جُدائی بچ لہُو اپنا میں پیتا!

سوہنی صورت دس چھوڑنا

اُمیداں وصل دیاں قول اپنے تھیں نیہہ مُڑنا

رُت آئی بہاراں دی

نور دیاں ٹپیاں بچ تصویر ہے یاراں دی

ایہہ کرفیو نیہہ مُکنا

تُساں دی جدائی بچ اساں غماں نال نت سُکناں

مُچ گلاں نال نیہہ رجناں

واسطہ ہی ربدا جندے کدے پھیرا باہ سجناں

ہٹیاں اُتے پکھیاں لی

تُساں دے ملنے دیاں اُمیداں رکھیاں نی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

حرس اکھیاں دی

اگ عشق والی ڈاہڈا مکو کاہڑ سٹیا
ہائے توہڑیاں دو نیناں نے مکو مار سٹیا
چڑھدی جوانی دا خمار دِکھ سڑ دے
مجنون دیوانے ہو کے تُہپ بچ کڑھدے
حُسن دے دیوانے اسیں موت نال لڑدے
اگ عشق والی ڈاہڈا مکو کاہڑ سٹیا
ہائے توہڑیاں دو نیناں مکو مار سٹیا
چمبے دیئے ڈالیے توں بس ماہڑے کول نی
رس پیئی کہول توہڑے سوہنے مِٹھے بول نی
ایندے گیندے ساہ نال دِل بچ تہڑک نی
تیری خوشبوئی مستانہ مار سٹیا
اگ عشق والی ڈاہڈا مکو کاہڑ سٹیا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کیئاں نہ میں آکھاں تو ایں گندل پیاری
رُت ایہہ جوانی والی ٹھاٹھاں پئی مار دی
روپ دیئے رانیئے کیوں عاشقاں کو ساڑ دی
لُٹے دے مسافراں کو ہائے مار سٹیا
ہائے توہڑیاں دو نیناں مکو مار سٹیا

نین چمکیلے تہ نشیلے سوہنے لگدے
نیلیاں دو ٹھُڈاں بچوں کٹھے پئے بگدے
موتیاں جئے دند سوہنے مُہنہ بچ سجدے
پریئے کوہ قافاں دیئے نورؔ مار سٹیا
ہائے توہڑیاں دو نیناں مکو مار سٹیا

رہنا نیہہ ایہہ روپ سدا کردی ہیں مان توں
آئے گئے لکھاں تہ کروڑاں اِس جہان توں
مِٹ گئے ناں تہ نشان اِس مقام توں
اَج دِل نہ تروڑیں نورؔ جگ سار سٹیا
ہائے توہڑیاں دو نیناں مکو مار سٹیا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

تاہنگ

نال نیم بسمل میری جان تڑفے مکو ہجر محبوب دا مار گیا
قائم رہے نہ ہوش حواس میرے جس وقت دا ہے اوہ یار گیا
پیٹھ پوئے وچھوڑے دا جیوناں کی مینوں مار کے نس اوہ یار گیا
آکھیں نال فراق دے نورؔ احمد میری زندگی کر بے کار گیا

میں کہولی تہ میں قربان اُس توں کوئی یار دی خبر لیا دیوے
میں تہ ترسدا ہاں مُکھ دِکھنے نوں میرا ایہہ پیغام پُہچا دے وے
جیندا رہیاں تاں رہساں غلام اُس دا، مر گیا تاں دِلوں پُہلا دے وے
دیویں حق مُکاتوں نورؔ احمد جیہڑا بچھڑے سجن ملا دے وے

کہڑ پیل اَرم نہ یار باہجوں پُہل گیا ہے شائد اوہ نام میرا
اے بادِ صبا توں چل اُتھا میرے یار نویں دہیئس سلام میرا
آکھیں کر معاف خطا میری رو رو کے دہیئس پیغام میرا
منگاں ہک دیدار سوہنے یار دا میں ایہو ورد ہے صبح تہ شام میرا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کدوں آویں گا سوہنیاں سجناں وے کئیاں دل تھیں مکو پُہلا یا اہیی

کراں یاد میں تُساں کو ہر ویلے تپر ہجر دا کیوں چلایا اہیی

کھا ترس تہ دے دیدار مینوں روگ جندڑی کو کیوں لایا اہیی

منگ خیر نوؔر احمد توں ہر ویلے ہُن وقت آخیر دا آیا اہیی

نوؔر دُکھ بچھوڑے دا بُرا ہوندا بِنا وصل دے نیہہ جاوندا جے

گئے ہوش تہ ہو بیہوش گئے شکل پاگلاں نال مِلاندا جے

خنجر مار کے بچ کلیجڑے دے فِر پُچھدا ہیں حال کی جان دا جے

ہون جنہاں تہ دُکھ مصیبتاں نال فِر اوہ زندگی نوں کی جان دے جے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

پنج کمانے بنی گمانے لمیاں آساں نیہہ لوڑی دا
حق حلال تہ نیک کمایوں مُنہہ کدے نیہہ لوڑی دا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

ممی ڈیڈی نال فخر دے ، اماں اَبا نیہہ چھوڑ ی دا
ماَ بولی کو چھوڑ کے اپنی بدھڑی میم نیہہ لوڑی دا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

پپو ، ٹپو ، بیٹو کیٹو ، جمی ، وکی چھوڑی جا
انگریزاں رکھے ناں کیئاں دے تحفہ نیہہ لوڑی دا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

فیشن پچھے پے گیا ہُن تُوں کم نیہہ کردا کوڑی دا
خالی کھیسا مال انگریزی سنڈے مارکیٹ دوڑی جا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اگ نیہہ لوٗہ پچھ نیہہ دِکھدی، کم نِکمے لوڑی جا
گلی لنگھدیاں لوٗہ نیہہ ہوندی تہ گڈی مگروں دوڑی جا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

نار بیگانی دِکھ دِکھ پھنڈیں اپنی پیکے ٹوری جا
اپنے ہتھیں اپنے گاٹے رکھ کٹار نیہہ لوڑی دا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

اپنی چھوڑ بیگانیاں پچھے لازم نیہہ تکی دوڑی جا
نورؔ رکھ اُمید خداوند اُتے جیہڑا بچھڑے سجن موڑی دا
ایویں نیہہ چُھگا روہڑی دا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

گبروتہ بانکا

غیرآں دے طعنے دی مندی ہے سُول
نہ بولیں تُوں مندا نہ کریں قبول
پہاویں جے بن جائیں گولی دا نِشان
گبروتہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

موتوں نیہہ ڈردے ایہہ دے دیندے جان
اِس نچ سمجھن ایہہ اپنی شان
شاہین اِسدے ہے قومی نِشان
گبروتہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

مخالف جیہڑے ہین تو اُنہاں کی دِکھ
دلیری تہ جرأت دا سبق وی سِکھ
شاہین اِسدے ہے قومی نشان
گبروتہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

وقت تھوڑا ہے پچھاں مُچ لنگھ گئی
جیہڑا آگیا اِنہاں جانا ہے سہی
اپنے قومی لباساں دی دِکھو شان
گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

محبت تہ شفقت دی دولت تو بنڈھ
ایہہ دردی نین تیرے، توں پھریں نہ کنڈ
نوؔر جِند بھی توں اپنی کریں قربان
گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

تو شعلہ ہیں پہاڑی المبّا جنگ
وقتِ نزع تِکر تو حق اپنا منگ
نہ چھوڑیں نِشانہ تو شاہین بن
شاہین اِسدے ہے قومی نِشان
گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

پرانی بدیسی تہ نہ کر توں مان
اِنہاں لباساں دی سُکی ہے شان
کُلاہ تہ لُنگی ہے پہاڑیاں دی شان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

شلوار قمیض دی بھی دِکھو شان

اَدھ کھڑ بُڈھے لگن جوان

ہتھ بچ سوٹی بندوق نِشان

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

اِنہاں قومی لباساں دی دِکھو شان

جیہڑا دِکھے اوہ ہووئے حیران

دِل بچ سمجھے ایہہ ہے پہاڑی جوان

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

کھیڈاں پہاڑیاں دیاں گتکے تلوار

کُشتی تہ بنی دے ایہہ شہسوار

بانکیاں نی چالاں ٹمِن نِشان

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

ماہلیاں تے فِر دا ہے لِکھتاں دا شونکی

پُھلاں تہ بہاراں دے وقتا دا شونکی

جڑی بوٹیاں سنگ پہرے دے مدان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

مجازی ، حجازی ، شیرازی بھی توں ہیں

اِس اجڑ دا راکھا تہ مانجھی بھی توں ہیں

فقط نورؔ رکھیں قوم اپنی دی شان

گبرو تہ بانکا ایہہ پہاڑی جوان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ہمت دے نال

چھوٹھے مکاراں توں گیا نِس شیطان
پناہ منگ اُنہاں تھیں ایہہ ہین بدگمان

ہے چوری چکاری، مکاری، فریب
ایہہ اَجکل دا اِنسان اِسدے فریب

بڑے ظلم دِکھے زمانے دے توں
مگر اِنہاں سبناں کی لاویں نہ مُہنہ

تو بس کراے نورؔ ایہہ جان دے نی سب
اِنہاں توں بھی پہلاں دا پہتیو ہے رب

نہ ساڑ لہو اپنا تہ نہ جِند گال
سُکھلا ہے راہ تکی دِسدا محال

پہاڑی جواناں توں ہیں بے مثال
تو راہ کھول اپنے تہ ہمت دے نال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رکھ چیبھ مِٹھی جئی ایاں دے نال
تو مہماں نوازی دی خود بن مثال

تو پڑھ علم دین، شمع دنیا دی بن
ہر اِک اَکھ دی تیہوی دا سُر مہ وی بن

نہ چھوڑیں نور احمد غریباں نا درد
عبادت ہے تیری خلق دا بھی قرض

مِٹا اپنی ہستی تہ فِر خاک بن تو
بقائے چمن بچ گُل خاص بن تو

طوفان کِتنے آئے کوئی نیہہ شمار
ایہہ کشتی ہے تیری پھسی منجدھار

تو ہمت نہ ہاریں ایہہ لگنی اے یار
اس بیڑی دا مالکِ خود پروردِگار

دِکھے نورؔ تو وی بڑے بڑے جنگ
نہ چھوڑیں اصول اپنے رہویں کاربند

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

آلسی چھوڑ

پہاڑی لوک پہاڑاں لگ گئے کوئی نیہہ پُچھدا حال
بیئی وریاں بچ بورڈ بنایا بڑیاں زُہدیاں نال

اَدیو دور دراہڈے رہندے دَسدے اپنی چال
ٹہول ٹہما کے راگ رنگ بچ رہندے مست خیال

ادبی محفلاں کرکر تھکے پچھلے کئی سال
خدمت گار پہاڑی پُہچے قیمتی تحفیاں نال

مفت کتاباں پوری اُجرت دیندے خوشیاں نال
آکھن بولو پہاڑی لکھو پہاڑی مہر محبت نال

گابجا جشن منا کے کہر دسے حال
دِلیاں بال کا ٹہونڈن پے گئے پہاڑی مست خیال

ست کیتی دعوتاں دتیاں ٹاہکے مِتاں نال
ڈُبا کڑ نجدے نال پتاوے بدلی ایہہ چال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

آکھ آکھ ہُن تھک گئیاں بس رب دا منوّ سوال
کِتنی پیاری ماؤ اساں دی کیوں حالوں ہوئی بے حال
بدلی چال اَج سارے زمانے ایہہ دِکھدے پورا حال
ٹپ گئے چن تھیں لوک اگیرے توُں بھی بدل چال
ہُن پہلیکھے کھاؤ نہ زرا اسیں غافل رہے کئی سال
ذِلت دی اِس زندگی کولوں کھاؤ رزق حلال
غیرت مند فرزندہاں سارے پربھندے نیہہ ہک تھال
عظمت سستی دِکھ اِنہاں دی لوک کھا گئے سارا مال
اِنہاں کالیاں ناگاں کیتا لہُو نال نوؔر اج لال
لُوندراں مارن غاصب ہرویلے کِس کو دَساں حال
آلسی چھوڑ پہاڑیا اپنی شان دا لوہا منال !
لمی نیندوں اُٹھ سویلے تہ اپنا آپ سمہال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

شیر پہاڑیا

ایہہ سوہنی مِٹھی بولی اِستوں جان کراں میں کہولی
سپاہیا پہاڑیا ، جواناں پہاڑیا ، شیر پہاڑیا
ہر گل مِسری دی ڈلی ہے دودھ مکھن اندر پلی ہے
ایہہ نرم ملائی ساری ہے کھنڈ شکر کہیُو دی چوری ہے
سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا
توں راجا انہاں پہاڑاں دا، میداناں ماہلیاں کاڑاں دا
تو آل اِنہاں سلطاناں دی شاہ زوراں تہ پہلواناں دی
سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا
اَساں اَگے ہجان بدھنا ہے ایہہ ڈر دِلا بچوں کڈھنا ہے
شرم دی راکھی کر توں آن اپنی تے جی جی مر
سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا
حق اپنا ہرگز چھوڑیں نہ در غیر پے توں دوڑیں نہ
کوئی پچھلی پونجی روہڑیں نہ ذرا اَگے قدم بدھا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا

اج ویلا ہے کُجھ کرنے دا فِر اَگے چھولی پَہرنے دا

چھوڑ سُستی کاہلی پہاڑیا تو لک بن کے اُٹھ لہو ساڑ نہ توں

سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا

کُجھ پچھلیاں رسماں چھوڑ دے توں سب گلاں بوہیاں روہڑ دے توں

لوکی لنگھ سمندروں پار گئے اسیں جتی بازی ہار گئے!

سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا

مُچ بڑی نعمت ماَ اپنی کوہ ہند بچ اُچی جاَ اپنی

توں اس نال پیار جتاندا جا گل ہار پُھلاں دے پاندا جا

سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا

اَجاں حق اپنا اساں لینا ہے موزی توں بدلہ لینا ہے

اَج وعدہ تُساں ایہہ دینا ہے کل کوئی نہ دسی راہ

سپاہیا پہاڑیا ، جوانا پہاڑیا ، شیرا پہاڑیا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

قُدرت

ذرّہ ذرّہ دکھ سوچاں رب دا کمال ہے
مورتاں تہ صورتاں کو دِکھنا محال ہے
دِکھے رنگ دنیا دے کونے کونے پھر کے
تیرے جیئے روپ دی نیہہ ملنی مثال ہے
باہدے کہاٹے تہ دیندا رب آپ نی
پر توہڑے کھاتے آیا ساری دنیا دا مال نی
بنڈ کھا خیر منگ روزی دینے والے دی
حق موڑ جیا جون دا ایہہ حصہ تیرے نال ہے
بن تن بہندی تکو ذرّہ بھی خیال نیہہ
جاگدیاں کولوں پُچھ اَج انہاں دا کی حال ہے
آ اُنہاں سُلطاناں تہ سکندراں دا سوچ
اوہ محل تہ منارے آیا سب تے زوالِ ہے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

لینا کے دُنیا توں مان کِسدا کریئے
اِس ویلے جگ اُتے آیا دا پُہنچال ہے

لڑ ڈُب مردے کوئی اگ بچ سڑ دے
سامنے اَج تیرے کشمیر دی مِثال ہے

شیر خوار بچے بُڈھے جوان اِتھے مردے
کھول اَکھاں دِکھ اِتھے پیاسا سارا مال ہے

کوئی نال نیہہ لے گیا تہ کی لینا ہے توں
دِکھ منزلاں نی دور اُتھا پُہچنا محال ہے

نوؔر رب دے حضور کولوں جائیں نہ دور توں
ویلا مُڑ کے نیہہ اینا تیرا کچا ایہہ حال ہے

توبہ تقصیر پڑھ رب کولوں معافی منگ
پتہ نیہہ ایہہ پل آونا ں محال ہے

تو لینا کے اے نوؔر جگ سارا تھوکھے باز ہے
ربّا معاف کریں مُکو سوہنے نبیؐ دا سوال ہے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

آپ برتی

سن ۵۴ر کیل علاقے بچ ہو گئی اِک نال جنگ
گولیاں تن سینے چوں کڈھ کے فِر وی پَہنے دند
ہوگئی حوالات بھی نالے ہتھ بھی چھوڑنے پہن
نال خوشی دے رہیاں قید بچ پہاڑی ساں فرزند
مُکی جدّوں سزا خوشی دی آگیاں فِر میں باہر
دور ڈاہڈے رہن لگے میرے سارے یار
کئی وار سمجھایا اُس کو جے ایہہ لفظ نہ آکھیں بد
رات دِنے میں سوچدا رہواں ایہہ پورا کرساں کد
کئی مہینے گزر گئے پر باز نہ آیاں جد
آخر اُس کو رب میرے نے آندا میری زد
کی دساں ایہہ لمی کہانی مُکنی نیہہ کئی شب
لفظ گُجر تھیں تنگ ساں بُہتا مدد کیتی ربّ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

بچ راجوری درہال علاقے ملکاں دی جاگیر
اُتھے داسی میرا یار پیارا چنگا عالم گیر
سن چھیونجہ چھنگڑ اندر ہوگئی ملاقات
بیٹھے بیٹھے روز سبیلاں کردے ساں دِن رات
روز لڑائیاں چھگڑے اساں نال ہوندے بے حساب
اَساں دُواں جد نک دم کیتا پلٹن کو چڑھ گیا تاب
ناں کنائیاں رکھن والیاں دِتا دُوا القاب
خیبر پٹھان آکھن پر نسن ذرا نہ لیندے تاب
فِر لگا سمجھان اُنہاں کو پر دِلوں نہ مُکی گل
رسی سڑ سُہاگہ ہوندی پر مُکدا نیہہ کدے بل
ایہہ نی دِکھنا چاہندے تگی تہ نہ ایہہ کرن پسند
گل اُنہاں دی توڑ نیہہ چڑھدی تہ اِس بچ مکرو پھند
کیوں کریئے اعتبار اُنہاں دا ایہہ نیہہ رہندے چُپ
میں بھی چُپ ساں اِس گل اندر بُرا نیہہ ساں مُچ
بُرا نیہہ ہاں میں بھی یارو تہ نہ کوئی اِتنا شوق
ازلوں بُرا کوئی نیہہ ہوندا بُرا بناندے لوک

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

آدمیاں کو بُرا بناندے طعنے بولیاں چھونک
غیرت مند کویلے مر کے پورا کردے شوق
غیرت ورثے بچ ہے آئی تہ قول قرار بھی پاس
عاماں دے مُہنہ بول نورؔ احمد جے غیرت نہ آئی راس
پہاڑی غیرت مند جواناں چھوڑیں نہ اپنا قول
سوہنی مِٹھی بولی تیری تہ ہور بھی امرت کہول
بولدیاں شرمائیں نہ ہرگز تہ اِتنا کریں پیار
سُند ا ہووے کوئی جانی دشمن پل بچ بن جائے یار
عزت عظمت اِسدی خاطر جان کریں قربان
اینے والیاں نسلاں توڑیں پُہچے ایہہ فرمان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

تہوکھا

میں مست جوانی دے بچ یاری لا بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں
کیوں دل کو غم دا محرم یار بنا بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

نِکی عمری دا روگ اَج ہڈیاں ساڑ دا ہے
تیرا ہجر فراق ماہڑا لہو پیا کا ہڑدا ہے
تیرے نال کیوں اکھیاں لائیاں من تڑفا بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

جدوں اپنا بنا کے آکھدی سیں میں پیار کراں گی
تیرے قدماں دے بچ رہ کے روز مراں گی
ہُن دِکھی میں تیری یاری درداں لا بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

جدوں باہواں اندر پیڑ کے لہو پئی پیندی سیں
تدوں روز پتنگاں نالوں سڑ دی رہندی سیں
تیرے چھوٹھے لاریاں دے بچ جان گما بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

کدے اُڈ دیاں پنچھیاں نال محبت نہ لائیے
اکھیاں دی پہیڑی رہس تہ تہوکھا کھا بیٹھاں
ہُن پھاہی اندر پھس کے جان گُما بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

نورؔ لکھدا ہے روز نویں گل خیال پُرانے نال
اس عشق دی پٹی پڑھدیاں ہو گئے چالی سال
اَج دن تک کریں شمار میں لرزاں کھا بیٹھاں
دل بے قدراں نال لا کے تہوکھا کھا بیٹھاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نذرانہ عقیدت

رہوے نور اللہ و مسعودیؔ ، نسیمؔ ، ظفر خان
آکھدا ہے نور احمد ہر پہاڑی ہر جوان
حق، بلال ، رشید ،مقبول دا احسان ہے
شک انہاں دا جو کرے اوہ بڑا نادان ہے
ہے مجاہد مرزا، پنچھی پیارا حمید خان ہے
عالم شہید پہاڑیاں دا سباں تے احسان ہے
پہلی نیہہ پہاڑیاں دی پہین مٹھی زینت اَمان
ہے یقین ایمان ماہڑا ایہہ پہاڑیاں دے نشان
یار دی یاری دے قابل مرزاؔ صابرؔ و قمرؔ
ہک شجاعتؔ علی خان دچھنویؔ نال نذرؔ
سارے پہاڑی اماں جائے سب دا رُتبہ اعلیٰ شان
دو قدم جس سنگ کیتا سر ماہڑے تے ہے احسان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

میں ہاں خادم قوم دا پہاڑی ماہڑا دہین اپمان
معاف کرسن دوست ماہڑے جو خطا ہے اِس جہان

ناں دی تفصیل لمی کرنہ سکدا میں بیان
جس دودھ پیتا پہاڑی اماں دا اوہ پہاڑی ہے مہان

نوؔر توہڑیاں سنگیاں دا کے شمار ہے بچ جہان
پیش، کر پُہچے تُرٹے سُخن اپنے دے نشان

سنگی ساتھی سارے میرے نالے ہین سپنے دے بند
پکا پہاڑی قول اپنے توں فیردا ہرگز نیہہ کنڈ

یارب ہے مکو شوق بہتیرا پر علموں عقلوں کم
کردے معاف خطائیاں ربّا دِل بچ ڈاہڈا ہے غم

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

بچھوڑیا ظالماں

نہ چھوڑیا ظالماں دے بے دردی بالماں وے
آئی رُت بہاراں والی خوشبو پہری بہار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے
پیا بچھوڑا پیارے باہجوں اُٹھن کئی غبار
ربّا میں تھیں سہن نیہہ ہوندا گیا بچھوڑا مار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے
لمبے اُٹھن سینے اندر یاداں بے شمار
سڑ بل ہوگئی جندڑی ماہڑی جِسراں ٹھیر انگار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے
ہر تصویر نشانی توہڑی جِگر دتا ہے ساڑ
مار کٹاری نیناں والی لہو دتا ہے ساڑ
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کیہڑے جرم دی یار میرے توں دِتی ایہہ سزا
ناگ عشق دا ہجر تیرے بچ ڈنگدا ہے کئی وار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

تُسیں نہ آئے میں آواں پر ٹہونڈاں کِسراں
دیس بدیس دی خبر نہ کوئی کُتھا ماہڑا یار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

وانگ شمع دے ایہہ بچھوڑا جند گیا ہے ساڑ
رات سہانی ٹہل گئی اجاں بھی انتظار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

کوئی قاصد خبرے آوے گل بچ باہواں ہار
نورؔ جد آوے دل دا جانی کِھل اُٹھن گلزار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

یاد کراں نِت کہلا ہو کے رُواں زارو زار
گِن گِن تارے رات گُزاراں ایسی کدوں بہار
بچھوڑیا ظالماں وے بے دردی بالماں وے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پہلیئے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا
تہ سُن ماہڑی گل پہلیئے
مِسری دیئے ڈلیئے نہ جاویں
تہ آ ذرا سنگ چلیئے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

بنگاں چھنکاوندی تہ چوڑا کھنکاوندی
ہائے ہائے چمبے دیئے کلیئے
نہ جاویں نہ جا پہلیئے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

چاہ توہڑے ملنے دا دِنے راتی ساڑ دا
دل دے تندور بچ دل پیا کاہڑدا
مِل جا ضرور معاف کردے قصور
چل گُرے دور چلیئے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چال مستانی لونگ مارے لِشکارا

چھلیّا نہ جاوے تیرے روپ دا نظارہ

موت بنا ماریا ہیی نوؔر بے چارہ

نہ اُٹھ اِتھوں نس چلیئے!

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

لاریاں پیار دیاں جند ماہڑی ساڑ سٹی

تیرے چھوٹھے لاریا نے راجھے والی ہیرؔ لٹی

پُٹھی کھل لُواہا کے منصور نے کی کٹھیا

دِتے قول تہ قرار توں ذرا نہ ٹہلیے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

تُڑے لئی سوہنے میں جگ سارا سٹیا

پیار ولی اگ نے ایہہ نوؔر کہروں پٹیا

جتھے دردی نہ کوئی اُتھے کیوں کھلیئے

تہ اُٹھ اِتھوں نس چلیئے

توہڑے نیناں دا پیا چمکارا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چار بیتا

اَج ظلم تُدھ کِتنے چائے
مارے ماہڑے اماں جائے
پہیناں رو رو کردیاں بین
دو جگ بچ ہوئی رسوائی
رب ڈاہڈے دی تہوائی

کڈھساں توہڑا ایہہ خمار
ایسی نسنے دی نہ وار
ٹونٹے کرساں کئی ہزار
فِر توں روسیں زارو زار
توہڑی شکل ہے ربّ گمائی
ربّ ڈاہڈے دے تُہائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مانواں رو رو کردیاں بین

توہڑے سِر تے پوّے این[1]

تکو گولے لگدے رہین[1]: بمعنی: کریڑی، اُوہلے

کُتے کاگ تہ اِلاں کھین

ہوئی دُنیا اَج سودائی

رب ڈاہڈے دی تُہائی

جنہاں کہر کیتے اُجاڑ

اُنہاں رب دی پَوے مار

اُنہاں کپ کپ لاو کاڑ

لاو اگ تہ سٹو ساڑ

ربّا سُن یتیماں دی تُہائی

ربّ ڈاہڈے دی تُہائی

ربّا خیر اُنہاں دی منگاں

پڑھ بسم اللہ اگے لنگاں

کیوں طوفاناں توں میں سنگاں

رت پیواں تہ ہتھ رنگاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اَج شہادت اساں تھہائی
رب ڈاہڈے دی تُہائی

نوؔر قلم دا زور چلا
ربّ اگے ہتھ بدھا!
اُٹھ سرگی منگ دعا
اللہ کرسی معاف خطا
اگے پے گئے نی ہرجائی
ربّ ڈاہڈے دی تُہائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نیہہ کرنا اعتبار

دِکھ نورؔ احمد ہمت نہ ہاریں میں جانا ہے اُس پار
چھوٹھ فریب مکاری کولو چنگا ہے وقت گزار

بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

سچ صفائی تہ پہلیائی بچ نفع بے شمار
رکھ ایمان مکمل رب تے نال خوشی دن چار

بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

تھوڑا کھاپر نیک کمائیو ں رہ ہمیش بیدار
ایہہ دُنیا چار تیہاڑے کھیڈن دے دن چار

بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

اکثر نِکے موٹے افسر رشوت لین ہزار
چور بزاری نال ملاوٹ ہر ہک دے اختیار

بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

روز حکومت حِکمت اندر کرے اعلان دو چار
نہ ڈِٹھا کوئی پھانسی چہڑدا کوئی پتھر کوئی پہاڑ
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

القصہ سب عرض جو کیتا سُن تو میرے یار
نوؔر اِتھے تو ں سچ نہ آکھیں ورنہ پیسی مار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

نیہہ کرنا اعتبار بیلیا نیہہ کرنا اعتبار
سُکھ دا سنگی ہر کوئی ہوندا دُکھ دا نیہہ کوئی
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

طمع لالچ چھوٹھ مکاری کر دے روز پیار
دل دے کھوٹے عقلوں موٹے قسماں کھان ہزار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

بے زبانی بدکلامی روز دا ہے کاروبار
ہک روپیہ مُک چُکا کے کردے پنج شمار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

سیاست نال منسٹر کھاندے دِکھن چوکیدار
چمچے چور اُچکے سارے سبّھاں کرو شمار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رشوت خور نِکمے بابو تہ بُہتے چُغل خور
نِکا ملازم کہٹ کمائی تہ قرضہ بے شمار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار
کم تنخواہ تہ لماں ٹبر کردے فوج تیار
حرام کمائی نسل بدھائی اپنے ایہہ سرکار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار
کر سمجھوتہ نال غماں دے تو بندے بیکار
بے کاری بیماری سبّھاں کردی خجل خوار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار
جلدی نس جُل دور اِتھوں نہ بیلی نہ یار
اپنی اپنی کرن ہمیشہ پل دا نیہہ اعتبار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار
نہ اُلفت نہ مہر مُحبت اَج دے اس سنسار
جینا ہوگیا مشکل یارو پھسے ادھ بِشکار
بیلیا نیہہ کرنا اعتبار

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

حال دلداری دا

میں حال دساں دِلداری دا
اَج کل دی رشتہ دار دا
ہے ساڑا عمری ساری دا
نیہہ دِسدا ہک وی کاری دا
میں حال دساں دلداری دا

ایہہ حال ڈِٹھا پرائیاں دا
ایہہ سکیاں اماں جائیاں دا
ایہہ حال ہے لگیاں لائیاں دا
دُکھ ڈاہڈا اس لاری دا
میں حال دساں دلداری دا

کئی یار ڈِٹھے غم خوار ڈِٹھے
کجھ رار ڈِٹھے کُجھ پار ڈِٹھے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کُجھ نِکے برخودار ڈِٹھے
پر نفع نہ ڈِٹھا یاری دا

میں حال دساں دلداری دا

ہک خواب چُرو کی ڈِٹھی سی
تعبیر بھی اِس دی مِٹھی سی
پر قسمت پُٹھ سپٹھی سی
نورؔ احمد حکیم بیماری دا

میں حال دساں دلداری دا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

عشق

بچ حیاتی عشق مِٹھا جس کیتا نہ ہک واری
کھٹیا کی اُس اس جگ اندر اُس وی بازی ہاری
عشق حقیقی عشق مجازی فرق انہاں بچ بہتا
رمز حقیقی کوئی ہک جانن باقی سب ہے تہوکھا
راتی سُے نہ سکن عاشق لمب اُٹھن بچ سینے
دِن تہ رات برابر دسن ہر پل سال مہینے
بن محبوب دے جینا مشکل تڑفن وانگ مچھی دے
نہ کوئی محرم نہ کوئی دردی رُواں وانگ سسی دے
جد ملے محبوب پیارا مکُن درد غماں دے
صد ہزار لکھاں خوشیاں نیناں بچ سماندے
بعد مولیٰ دے عشق نبیؐ دا پھلدا دوئے جہانے
جس بوٹی سچے عشق دی چکھی اوہ جگ بچ موجاں مارے
دس ہاں نورؔ اَج توں کی کھٹیا سب تیریاں تقصیراں
گل بچ کفنی تن اُتے لیراں پھر دے وانگ فقیراں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

میلے

جیندا رہویں توں پہاڑیا سجناں
نی لگدے رہون توہڑے میلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے
اُچیاں پہاڑاں تہ ٹہوک بسیرے
توں سُتیا پہاڑیا جاگ سویلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے
جنگل میدان جاگیراں توہڑیاں
پر تو نیہہ کردا حیلے
نی لگدے رہون توہڑیاں میلے
منزل دور اُنہاں تھیں ہووئے
جیہڑے ہمیش اُٹھن کویلے
نی لگدے رہنو تُڑے میلے
بچ پہاڑاں توہڑا بسیرا
تو پیا سجنا موجاں مارے
نی لگدے رہون توہڑے میلے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رب سوہنے دیاں رکھ اُمیداں
اُٹھ دعا منگ سرگی ویلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے

سوہنے گبرو مست اَلبیلے
چھوکاں دیندے تہ مَلدے بیلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے

چھنڈا چاہڑیں قوم اپنی دا
باقی چھوڑ دے سب چمہیلے
نی لگدے رہون تُڑے میلے

چل چلیئے سائیں دے میلے
کرسی مولیٰ آپ وسیلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے

واہ نورؔ توں سُتا بے خبرا
حال، کچھر ہک کھاسیں ٹھیلے
نی لگدے رہون توہڑے میلے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نیہہ بولدا

سڑے دے نصیباں کو زمانہ پیا رولدا
اَن مگ ٹھوٹھا پہیڑا موہنوں بھی نیہہ بولدا

ہائے وے خدایا اُس کہڑی اگ پئی
کانی تہ نکتھری ایہہ سس گل پئی
تیہاڑی دا حساب راتی مناں تولدی
گچھے سوا سیر دے سوہرا بھی بولدا
اَن مگ ٹھوٹھا پہیڑا موہنوں بھی نیہہ بولدا

چوڑی والی بانہہ ماہڑی سُک سُک گئی
گلاں سُن سُن ماہڑی جنداَک گئی
بُرا ویلا اوہ سی جدوں پھاہی لگ پئی
چوہلے پوؤ دین والیو پانی پوئے کھولدا
اَن مگ ٹھوٹھا پہیڑا موہنوں بھی نیہہ بولدا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کہیڑا ویلا ہوسی جدوں جِند مُکسی
ڈُہل ڈُہل اکھیاں دا پانی مُکسی
اِس گُروہدے والے کہرا بچوں جان مُکسی
اَج سُن خدایا ماہڑا دِل بولدا
اَن مگ ٹھوٹھا پہیڑا موہنوں بھی نیہہ بولدا

جدوں نویں میں بیاہی ساں اوہ گل مُک گئی
اہجے پہیڑے لڑلگیاں ایہہ جِند سُک گئی
ڈاہڈا چاہ سی جوانی دا ہُن پُہکھ چُک گئی
نورؔ دِلاں والے پہیت ہیں مُچ کیئاں کھولدا
اَن مگ ٹھوٹھا پہیڑا موہنوں بھی نیہہ بولدا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

بازی ہار گئی

دن راتی اوہ بھی سڑدی ہے مُڑ خاکو دے نال رلدی ہے
سُولی تے مُکو اوہ چاہڑ گئی مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی
اوہ پیار دی بازی ہار گئی

پیار کدے نیہہ مردا زندہ ہے جو سچا ہے پائیندہ ہے
اس اگے دنیا ہار گئی مکو وانگ پتنگیاں ساڑ گئی
اوہ پیار دی بازی ہار گئی

ہیرے دی قدر صرافاں کو پتھر کی جانن تاپاں کو!
دِن پر کھیوں ٹھوکر مار گئی مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی
اوہ پیار دی بازی ہار گئی

دنیا دی ریت پرانی ہے ایہہ خلقت آنی جانی ہے
کُجھ تھوڑا اُوہ وقت گزار گئی مکو وانگ پتنگیاں ساڑ گئی
اوہ پیار دی بازی ہار گئی

اِتھے چار دِناں دا میلہ ہے نِت روز اِک نواں جھمیلہ ہے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

جگ بیتی جو اوہ بِسار گئی　　مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی

اوہ پیار دی بازی ہار گئی ۔

بِن پرکھیوں یار بناویں نہ　　بے قدر تھیں قدر جماویں نہ

جو بیت گئی بیکار گئی!　　مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی

اوہ پیار دی بازی ہار گئی

مطلب دی دنیا ساری ہے　　سر پنڈ گُناہ دی پہاری ہے

اَج اوہ کیوں مکو بِسار گئی　　مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی

اوہ پیار دی بازی ہار گئی

نورؔ پیار دی بازی جِت گیا　　اوہ چھوٹھا ظلم مِٹ گیا

کوڑی ایہہ دنیا مار گئی　　مکو وانگ پتنگیاں اُوہ ساڑ گئی

اوہ پیار دی بازی ہار گئی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چاربیتا

لِکھ لِکھ تھکے قوم دے رہبر
مرکز سرکار اجکل اجکل
پروگرام نیہہ ہوندا دوں تو ٹھائی، رب ڈاہڈے دی تُھائی

جے غیرت کرن پہاڑی
بہترن ایہہ مکان تہاڑی
ہین ڈاہڈے ایہہ کھلاڑی، پر گتکے دی گت پُھلائی، رب ڈاہڈ دی تُھائی

نیہہ ویلا ایہہ ہُن بہنے دا
نہ چھڑ کاں گلاں سُننے دا
بس بن جُلو سپاہی ہک کھٹی ہتھ آئی، رب ڈاہڈے دے تُھائی

میں پہاڑی کوہستانی ہاں
غیرت دا مُچ میں حامی ہاں
میں راجہ کھکھا بمبا ہاں
میں مغل پٹھان پوٹھہاری ہاں
عقاب ہاں عباسی ہاں ہِند قوم دے ناں کروائی، رب ڈاہڈے دی تُھائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کون جانے

بے قدر محبتاں کے جانن
مزا پیار دا جا پروانے کو پُچھ
اگ عشق دی بچ سڑکے خاب ہوندا
ایہہ مزا جا کِسے دیوانے کو پُچھ

جنہاں لا کے توڑ نہ لاسکیاں
اوہ پیار دی رمزاں کی جانن
عاشق رُلدے سڑدے بچ گلیاں
صلہ وفا دا جا زمانے کی پُچھ

اَجاں یاداں اوہ پیار دیاں نیہہ پُہلیاں
تُسیں لنگھ سمندروں پار ہوگئے
اُنہاں تھانواں دے ناونشان مِٹ گئے
ایہہ قصہ جا ماہڑے فسانے کی پُچھ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

وفا بھی نہ کیتی خفا ہوگئے اوہ
جفا جے میں کردا ہوا ہوگئے اوہ
نویں رنگ بدلے زمانے پلک بچ
لہو رنگ بدلے سِیانے کی پُچھ
زخم اپنے دِسے میں اتھروں بگائے
خطا فِر نہ دَسی ایہہ اِنہاں کی پُچھ
سِتم تے سِتم گر زمانے نے دِتے
مٹے اوہ نِشان ویرانے کی پُچھ
عرض بس خدایا ہے اِتنی ذرا سی
لگے تیر کِتنے نشانے کی پُچھ
انہاں دا اوہ غم جس جگر ساڑ سٹیا
کدوں یار مِلسن بیگانے کی پُچھ
سنبھل نورؔ کیوں لڑکھڑیندے ہیں توں
کُفر میں نیہہ کیتا میخانے کی پُچھ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

حُسن

اے پیکرِ جمال تیرا حُسن بے مِثال
تکو رب نے بنایا بڑے ذوق شوق نال

تیری چال تہ دیوانے تیرے حال تہ دیوانے
ست اکھیاں شرابی پہرے مے دے پیالے
رکھیں سب توں سمہال میرے دِل دے خیال

اے پیکرِ جمال تیرا حُسن بے مِثال

سب صِفتاں خدا دیاں کرسکاں نہ بیان
تکو دِکھ دِکھ لوک سارے ہوگئے حیران
مِٹی وِچوں کئی رنگ پہردِتے بے مِثال

اے پیکرِ جمال تیرا حُسن بے مِثال

تیرا روپ رنگ چھلکے ہوا واں دے نال
تیرے نیناں وچوں چمکن موتیاں دے وال
سوہنی مستی پہری چال دِکھ ہویا بُرا حال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اے پیکرِ جمال تیرا حُسن بے مِثال

ہر صفت خدا دی نوؔر کر تُوں بیان

جیا جبون ساری تے رکھ رب دا اِحسان

ذرّے ذرّے بچ لکھاں جیئی مثال

اے پیکر جمال تیرا حُسن بے مثال

تکو رب نے بنایا بڑے زوق و شوق نال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

لوکی دیندے فِر تُہائی ، پہاڑی قوم ہے کِتھوں آئی
ایہہ ہے پھیلی دی ہرجائی ، گل سچی میں سُنائی
کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

پہاڑی قوم جے ہو جائے کہٹھی ، چھوڑن پڑھنا اُلٹی پٹی
سوٹیاں فیرن اَٹو پٹی ، کہنن اگلی پچھلی چِٹی
نوؔر دل دی گل سُنائی
کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

پہاڑی بولی ہے بلوان ، بولدے سِکھ تہ مسلمان
ہندو اِسدیاں قسماں کھان جانے سارا ہندوستان
دواں جنیاں بچ لڑائی
کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

سارے دِکھو اِسدی شان ایہہ جمہوریت دا نِشان
ہندو سِکھ بون پٹھان وِرثے وچ ہے اسدے آئی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

رب ڈاہڈے دی تُہائی
کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

پہاڑی بولدیاں نہ شرماؤ اسدے گیت خوشی نال گاؤ
پچھلے قصے نہ سُناؤ ، رل مِل اگے ہور چلاؤ

اساں نعمت رب دی تھہائی
کہٹھے ہو جُلو ہر جائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چاربیتا

رب ڈاہڈے دی تُہائی میں اپنی خیر منائی
ہٹی والیا توں قسم چائی ، اَج ڈاہڈی ہے مہنگائی
جنہاں اپنی قسمت لائی لوک ہوئے سودائی
میں اپنی خیر منائی
رب ڈاہڈے دی تُہائی

گڈی والیاں لُٹ مچائی ،موڑ کے دیندے نیہہ ہک پائی
پہاڑا الیندے بَدھ بَدھ سارے آکھن دِکھدا رب
نہ کوئی پُچھ تہ نہ پُچھائی ، رب ڈاہڈے دی تُہائی
میں اپنی خیر منائی
رب ڈاہڈے دی تُہائی

پھرناں بچ فِرن سپاہی اندروں خاکی وردی پائی
بکل بچ کانگڑی دبائی ، رشوت چاہ کہنن ہر جائی
ٹانگے ریڑے شہروں باہر ٹیکسی والیاں چایا قہر
میٹر دسدے پچھلے پہر نہ کوئی اپنا تہ نہ غیر

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

دُکھی ہوگیاں ہرجائی ، رب داہڈے دی تُہائی

میں اپنی خیر منائی

رب ڈاہڈے دی تُہائی

پہاڑی بانکیاں دی ایہہ شان لُنگی کلاہ طرا اسمانی

غیرت وِرثے بچ ہے آئی ، پینٹاں ساری گل گمائی

دُکھی ہوگیا ہر جائی رب ڈاہڈے دی تُہائی

میں اپنی خیر منائی

رب ڈاہڈے دی تُہائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چاربیتا

کنڈیکٹر تہ ڈرائیور دِکھو ، پہاڑا لیندیاں تیور دِکھو
منگو باقی تہ فیر دے کنڈ ، کُتیاں وانگو دسدے دند
بنسی کے اِنساناں دا، یاروباہ پیا شیطاناں نال

کُھلی دِکھو حرام کمائی موجاں کردے تُھوبی نائی
کسر نیہہ چھوڑ دا کوئی قصائی ، لُٹ سبھاں نے مچائی
بنسی کے انساناں دا یاروباہ پیا شیطاناں نال

اِتھے پَہٹھ ہے کشمیری آکھن چیز بڑی اکسیری
دِکھو آلو تہ کڑم ، بیگن لگدے ببل گم!
ساری گل اِندی تعمیری ہے پر بڑی بے پیری ہے
ضمیر دا سودا ہٹیاں اُتا بہہ کا کردا ہر اِنسان
بنسی کے اِنساناں دا، یاروباہ پیا شیطاناں نال

ہَوس لالچ بے ایمانی تے زور، مطلب نہ ہووے تہ پاندے شور
چھوٹھیاں قسماں دا پکا رواج ، گئی غلامی آیا خاندانی راج
گل جیہڑے ٹٹو پیڑ دے سن اَج اُڈدے فرن ہواواں نال
بنسی کے انساناں دا یاروباہ پیا شیطاناں نال!

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پکھّیاں

دِکھ دِکھ کے چبارے توں میں کِنی تھکیاں
اَج آوے میرا ماہی تہ میں چھولا پکھیاں

بیلے بیلے ٹُراں میں دوپٹہ رولدی
نالے کوک دی کوئل وانگوں پر تولدی
ہاسے ہَسے طعنے مہنے دین سکھیاں

اَج آوے میرا ماہی تہ میں چھولاں پکھیاں
دِکھ دِکھ کے چبارے توں میں کِنی تھکیاں

سوہنے چن پردیسا توں گئیں دور نی
امب پک گئے تہ نالے سُک گئے بورنی
اساں یارو تیرے مِلن دیاں آساں رکھیاں

اَج آوے میرا ماہی تہ میں چھولاں پکھیاں
دِکھ دِکھ کے چبارے توں میں کِنی تھکیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کدے اُٹھ بُھواں کدے رُواں کھل کے
ساڑا یار دا دُکھادے نالے رُواں کھل کے
پہانا تُھویں والا کرکے میں پونجاں اکھیاں

اَج آوے میرا ماہی تہ میں چھولاں پکھیاں
دِکھ دِکھ کے چبارے توں میں کِنی تھکیاں

نورؔ عشق والا روگ ڈاہڈا من ساڑدا
تن عشق والا مِٹی بچ لہُو کاہڑ دا
راتاں لمیاں ہوئیاں میں ٹُر ٹُر تھکیاں

اَج آوے میرا ماہی تہ میں چھولا ں پکھیاں
دِکھ دِکھ کے چبارے توں میں کِنی تھکیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

وقت

وقت دے ہین رنگ ہزاراں کُجھ کالے کُجھ نیلے
اوہکھے ویلے ساتھ تروڑن پُہلن قوم قبیلے

وقت ہساوے وقت رُلاوے وقت دوڑاوے کہوڑے
وقت مِلاوے یار پہراواں باوے وقت بچھوڑے

سو سو کھیڈاں وقت کھیڈاوے شکلاں کئی دسالے
کُجھاں گلیاں یار اوہ لاوے کُجھاں تختاں بہالے

اَدھیاں نال یارانہ اُسدا اَدھیاں دِکھ نہ سکے
دہشت خوف اُسدے تھیں اَدھے رورو پھاڑن جکے

اَدھیاں سُچیاں سیجاں اُتے ٹھاپی دے سوائے
اَدھیاں پُہکھ تریہہ دے مارے ساری رات جگائے

اَدھے پُہکھے رہن ہمیشہ جے سو کرن مزوری
اَدھے بن مزوریاں کھاون گدیاں اُتے چوری

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اَدھیاں تھیں ایہہ وقت شہزادہ کھسے سجناں یاراں

اَدھے سجناں والیاں دسے عمر تمام بہاراں

نہ ایہہ دوست نہ ایہہ دشمن تہ نہ کوئی چیز نیاری

نہ اِس نفرت مول کسے دی تہ نہ اِس رشتہ داری

نہ محتاج محکوم دا تہ نہ مظلوم نہ ظالم

ایہہ پُر پیچ ، اسدے پچ پھسیا ازلو سارا عالم

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

تُہائی

طمع لالچ دا پیار ، ہے اِس ملک بچ واگزار
چور چوراں دے رشتہ دار نہ کرکسے تے اعتبار
ہے لُٹ سباں نے مچائی رب ڈاہڈے دی تُہائی

پہاڑی لگ گئے رارو پار نہ کوئی بیلی نہ کوئی یار
ڈاہڈا ملنے دا خمار، جے رب چاہے اوہ غفار
تریڈیاں بچ زیارت آئی رب ڈاہڈے دی تُہائی

پہاڑی جے کرن اتفاق ، اللہ مدد کرسی آپ
غازی بن کے لاویں چھاپ تُہماں باہ تہ چاہڑیں تاپ
گاٹے پَہن کرن تباہی رب ڈاہڈے دی تُہائی

دشمن ڈاہڈا ہے مکار، خالی ہتھ نیہہ چلدا وار
لک بنّھ کے ہو تیار تہکے مار کے کڈھیں باہر
لُٹ اِنہاں کیوں مچائی رب داہڈے دی تُہائی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پُوسّتی

سوہنا ماہڑا ماہی بڑا ہی مغرور ہے
متھیوں کہروٹھ نیہہ کڈھدا نِت رہندا دوروں دور ہے

روز لڑائیاں چھگڑے جس عمر چھوڑی ہے رُوہڑ
لِکھیا لیکھ ازل دا پر مول نیہہ جُڑیا جوڑ

لکھ خوشامداں روز کراں پر مول نہ کرے تیہان
پہیڑی طراں کہر و کدا نالے گندی کرے زبان

سِدا پُٹھا کھاکے لیندا روز ڈکار
میں سڑ دی بلدی رات دِن اِس کو رب دی پوے مار

گنجیاں کانیاں لُولیاں سب بَسن خوشیاں نال
ہک ماہڑی اِسدی نیہہ بن دی کے دساں پچھلا حال

کال کلوٹا پھندڑا تہ زرانیہہ کردا کار
چھوٹے نالوں شونکدا نِت رہندا ہے بیزار

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اجیا پہیڑا پوستی مڑ سٹیا ماہڑے سِر
سِدے سادھے ماپے ماہڑے جنہاں بوہا ڈِٹھا نہ کہر
بن کے ماہڑا مہنہ سر اکھیاں دندی دِتیاں روہڑ
لِکھیا لیکھ نصیب دا تہ گلے پے گیا کوڑ!
نورؔ اج زمانہ بدل گیا ہے توں اپنی گت بدلا
قدم نال قدم ملا کے ٹرتوں پچھاں مڑ کے نہ جا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ہاڑے

اندر جانواں باہر جانواں یاداں توہڑیاں ساڑ گئیاں
جس جائی کھیڈے ہسدے ساں اوہ تھائیاں مکو مار گئیاں
کیوں چلا گئیں کتھا چلا گئیں، ماہڑے سوہنیاں سجناں ہانیاں وے
دِکھ راہواں اکھیاں پک گئیاں ہُن زخماں اساں نِت کھانیاں وے
جے تُساں نے ایہہ دُکھ دینا سی کیہڑے وقت دا بدلہ لینا سی
مکو ماہڑی خطا ہی دس چھوڑ دے فِر دیندے زخماں پہاریاں وے
میں سینے دے نال لا رکھساں جیہڑے تحفے نشانیاں چھوڑ گئے اوہ
بند بند پیا روز ترسدا ہے کیہاں پُہل گئے تُسیں اوہ کہانیاں وے
اوہ وعدے قسماں کوڑیاں ہین نویں رنگ رلیاں بچ ڈُب گئے اوہ
تُساں واسطے رب رسولؐ دا ہے لُٹے دِل اُتا ملماں لانیاں وے
نورؔ منگدا روز دُعا رب تھیں کدے بچھڑے یار مِلا دیوے
کھا ترس تہ دے دیدار ہِکدن کئی دن گزرے راتاں کالیاں وے
وقت قیمتیں جان کے رکھا قائم پنج وقت نماز گنوانا ہیں
نورؔ عملاں باہجھ نہ ہون میلے در غیرے تے ٹھوکراں کھانائیں

☆☆

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

سوچ

رکھ سوچ تہ فکر دے نال دکھیں بند کلیں کو توڑ کے نسیے نہ
کھا زخماں پر دِل اُتے رکھ قابو بہیت عشق دا کِسے کو دسیئے نہ
کلی بند ہوئے بچ پنکھڑی دے نوہاں نال چیر کے ہسیریئے نہ
کھلے پُھل کو دِکھدا ہر کوئی بچ خوشی دے توڑ کے نسیئے نہ
غیر تمنداں دا کم نیہہ پچھا ہٹنا دیکے قول قرار فِر کھسیئے نہ
جینا پوے بچ طلاطماں دشمناں دے آون لکھاں طوفان پر نسیئے نہ
ڈنگ مار کے موزی نس جاندا تہو کھے نال کسے کو ڈھیسیئے نہ
غیر تمنداں دا کم نیہہ کنڈ کرنی قول اپنے توں کدے بھی ہٹیئے نہ
مرد دا کم ہے بُہت سوہنا خاطر اپنی آن دی جان دینی
بولی طعنے اِک غیر دی توں چنگا جانیں گولی ہووے بندوق یا زہر دینی
آون لکھاں طوفان ہنیریاں نی طعنے بولی کو سُن کے ہسیئے نہ
سنگ یاراں دا چھوڑیں نہ نورؔ احمد پر اندر زمین دے تہیسیئے نہ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

گیت

قدر شِناش بُزرگاں کولوں لبھے گل پرانی
پرمہٹے دے نال گیٹا نیہہ جُڑدا کہہ گے لوک تمامی -
توڑ نہ چڑھدی دِکھی یارو بے قدراں دی یاری
کئی عذاب دُکھاں توں ڈاہڈے پر دُکھ ڈاہڈی بیماری
کیہڑی ڈالی جیہڑی چھنگو نیہہ چھولی ہر پتہ ہرجائی
آس اُمید بھی در تیرے ہے ربّالاج بچائیں
کئی ہزار گناہ دا بیڑا اپنے سر چا مُڑیا
دوجی پوہڑی اوکھی منزل ہائے نصیبا سڑیا
شام پئی در تیرے اُتے رُو رُو عرض گُزاراں
خوف ہے سخت عذاب تیرے دا کھلا ٹہائیں ماراں
- نور تُدھ بچ حیاتی نہ کیتا کم چنگا ہک واری
غفلت اندر رہیں ہمیشہ بخشے اوہ رب باری
اندر وقت عبادت ہوندی جے کرے قبول غفاری
جہڑے اُٹھ کویلے پڑھدے مت ماری جاندی

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

ہجر

دور چلے گئے دِل دے جانی لمی پئی جُدائی
رب جانے ہُن ملنا مشکل روز قیامت تائیں

یار دی خاطر ساریاں خوشیاں کرساں میں قربان
تپر سینے اُتے کھانے پہانویں مِلن ہور سزائیں

کون آکھے ہُن اکھیاں نوں بس کرو نہ گِر یہ زاری
جدّوں ملے گا یار پیارا کوئی ارمان فِر نائیں

فرصت نال بنایا رب نے کِسے طاقت نائیں
کیہڑے سانچے ٹہالیا اُسنے صِفتاں دا سائیں

رات غماں دی پیارے باہجوں گُزرے سو برساندی
جیونکر طلب زیادہ ہووے ٹہونڈ دیاں لھبدا نائیں

گزر گئی شبِ قدر خوشی دی بالی اُگ جُدائیاں
کِتنے لوک جُدائی کولوں دیندے گئے تُہائیں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

یا رب دُکھ محبوب اساں کوسین نہ دیندا راتیں
اُٹھن شعلے درد غماں دے رو روماراں ٹہائیں

نہ دیوے رب دوئے جہانیں دُکھ عذاب تُسائیں
پہانویں اِستوں ہور زیادہ مِلن عذاب اسائیں

طوق گُناہ دا اِتنا پہارا بنسی کے اوہ یار
نورؔ تُساں اوہ سینے لاسی ہادیؐ پُل صراطئیں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

جوان

ہتھ بچ تلوار لیکے اُٹھ پہاڑی جوان
لج اپنی قوم دی تو رکھ لے ہُن بچ میدان
اَزمائش دی کہڑی ہے موت نوں رکھ سامنے
غازیا ایہہ پل سُہانے مُڑ کے فِر نیہہ آؤنے
تو اپنے قوم دا ہیں بازوِ شمشیر زن
لاج اپنی رکھ لے تو بھی ہیں شیر اَفگن
کُوہِ ہند صحرا دے بچ جد ہو چلیں تو صف شِکن
خاک ہوگیسن ارادے موزیاں دے سب مکر و پھند
کھس لے توں غاصباں توں اپنا حقِ سروری
بچ بن کے تُرٹ پے جے چاہندا ہیں عزت بڑی
دل تیرے دی آرزو ہے جِتاں میں بازوِ جنگ
کھیڈ نہ سمجھ ایہہ موزی اسیں ہاں تیرو تفنگ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

قبضہ جبر کتیا توں ماہڑی جا گیر تے
کھل اُتاراں گامیں ہک دِن اَجاں شاکر ہاں تقدیر تے

ہے پہاڑیاں دے غضب تہ دوستی تھیں بے خبر
دو مُہنیں سپ ماہلیا دے اِندرلے سارے رہبر

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

بیت

بعد مُدتاں مِلی سی آزادی پتہ نیہہ سی پھیڑی تقدیر دا جی
اَدھے رار رہساں اَدھے پار رہساں حال دِکھ لو اَج پہاڑی ویر دا جی
ایہہ حال ہے بچ کرناہ دے جی کئیں سڑیے کر گئے دوریاں نال
کوٹھے کہر مکان دیوار اَدھے بسدے ہین سارے مجبوریاں نال
قصہ سُن یا جوج ماجوج والا اَج دِکھی تصویر کشمیر اندر
کرناہ کیرن بھمبر گلی تِکر بسدے ہین سارے اس لکیر اندر
بچ پہان دے جدوں جُدا ہوئیاں سڑ گئے نصیب اُس وقت سارے
نتی چھن دا فِر کے حال دساں جس گبر و تہ کئی جوان مارے
سوہنا شہر بزار ٹیٹوال والا نیہہ لبھدا اس جہان اندر
کئی شہر بزار ہزار دِکھے نیہہ دکھی تصویر ہندوستان اَندر
کرناہ تصویر کشمیر دی سی اَج رافاں دے بچ شمار ہوندا
کِشن گنگا دے کنڈے بیٹھ یارو قسمت اپنی تے ہر انسان روندا
شمس بری دی کندھ اَسمان چومے قاضی ناگ جیوں کالا ناگ یارو
کالا پانی سمجھو کرناہ سارا غماں دُکھاں دے نال ہے میل یارو

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

جنہاں کندھ چاہڑی توہڑے کہر اندر اُنہاں موزیاں توں لے حساب اپنا

پہاڑ بن کے اُٹھ نال سنگیاں دے چھنڈا چا تہ دس شباب اپنا

نورؔ رکھ اُمید خدا اُتے بیڑا تارسی رب کمال سائیں

جیہڑے تکیہ رب دا پکڑ بیٹھے اُنہاں غم کی کسے زوال سائیں

حال دِلدے لکھے توں نورؔ اجکل وقت ہک تہ پنج نال لا زہرو

پھکن چڑھیا فروری ہوئی اٹھاراں پنج اٹھاسی دے بنسی کو ہیرو

ربّا جُرت تہ ہمت دی پہکھ منگاں جگر پُہن کے ساڑ کباب کیتا

پہاڑی ویراں کو دیوں پیغام نورؔ کفن اپنا خود تیار کیتا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نذرانہ عقیدت

(نوراللہ قریشی تہ نذیر احمد مسعودی)

سن چورتھر سرینگر بچ تُدھ قوم دی پکڑی باگ
ہکوئی نعرہ لایا جد تُدھ سب پہاڑی گئے جاگ
رل مِل سہیڑاں نال خوشی دے کیتی ایہہ سبیل
اج عظمت عزت اسدی خاطر سرتے دِکھو تاج
نال خوشی دے۔اس مجاہد کیتی ایہہ عرض قبول
ساریاں خوشیاں کر قربان کیتا نہ ذرا ملول
سن پچاسی لال چوک اندر آگئے سارے لوک
دید تیری دی خاطر ہیسی ہر دل اندر شوق
نال دلیلاں اپنیاں جد توں کیتے سب حیران
سن چھیاسی اندر ہویا بورڈ دا فِر اعلان
پیش نہ چلی کِسے دشمن دی سب ہوئے حیران

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

سُن کے نعرۂ فتح تیری دا ہوگئے پشیمان
ماہڑے خاباں دی تعبیر توں کرنی آسی پوری
دیسو اُٹھ بدیس چلا گئیں سمجھی نہ مجبوری
نال تیرے جد سنگ میں کیتا تُرٹی اَدھ بشکاروں ڈور
قسمت تے کے زور کسے دا پُھل سُک گئے اُڈ گئے پھور
رہ گئے کم ادھورے سارے تہ رہ گیاں یاداں باقی
خالی سب میخانے ہوگئے دور چلے گئے ساقی
ماضی اساں دا زخماں پھریا پھاگ اَجاں نیہہ کُھلے
اللہ اللہ اِس قوم دے موتی گلیاں اندر رُلے
یارب پہاڑی قوم دے رہبر رہسن سلامت سارے
سایہ اساں دے سرتے رکھیں جد تک دینہہ چن تارے
پُھلدا رہوے ایہہ باغ پہاڑی خوشبو پھری بہار
خوشیاں عیشاں موجاں مارن میرے سارے یار
لکھ شُکرانہ پڑھ نورؔ احمد رہویں سب دے نال
کئی مُراداں پوریاں کرے قوم اپنی دے نال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

کالیاں راتاں

ایہہ راتاں ہجر دیاں نیہہ ہوندیاں پوریاں
پک گئیاں اکھیاں نی دِکھ راہواں توہڑیاں
کدوں مُکسن غماں والے دور سوہنیے
مُکو کیتا تُدھ ڈاہڈا مجبور سوہنیے

تیری چھانجراں دی چھن چھن سینے لگدی
ٹُریں ہرنی دی چال جیویں راوی بگدی
سوہنی نظراں دے تیر توں نہ مار سوہنیے
مُکو کیتا تُدھ ڈاہڈا مجبور سوہنیے

دل عاشقاں دا ہوندا بڑا نازک جیا پُھل
چکّا سکدا نیہہ کوئی زلفاں کالیاں دا مُل
نہ کر روپ تے توں اِتنا غرور سوہنیے
مُکو کیتا تو ڈاہڈا مجبور سوہنیے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پیغام

جواناں دیس دیا سِپاہیا دیس دیا
تُدھ راکھی اِسدی کرنی ہے جنگ حق دی لڑنی ہے
فِر موتیاں چھولی پَہرنی ہے
جواناں دیس دیا سپاہیا دیس دیا

توہڑی مست ہوا ماہڑی زندگی
توہڑی خدمت ماہڑی بندگی
توہڑی مِٹی ماہڑا سونا ہے
جواناں دیس دیا سپاہیا دیس دیا

ماہڑے وطن دے مِٹھے پانیے
سب پین اپنی جانے!
توں تہ تن من جان لُٹا
جواناں دیس دیا سپاہیا دیس دیا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اس وطن دے اسیں رکھوالے ہاں

آن اِسدی دے متوالے ہاں

بس عزت عظمت اِسدی تو نوؔر سب دامان بدھا

جواناں دیس دیا سپاہیا دیس دیا

اسیں مالک اس جاگیر دے ہاں

اَساں فخر ہے کہ اسیں کشمیر دے ہاں

اَسیں لعلاں نال تُلدے ہاں

جواناں دیس دیا آ سپاہیا دیس دیا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نسوار

نسوار پہیڑی دنداں دی خوراک
ڈبی پہر کہنن ہک وار
ایندی تھکنے دی نیہہ وار
چوہنڈی پہر بہندے ہکواری
دند ہو گیندے سرکاری
تھکاں نال پلستر کردے
کندھاں بوہویاں لاندے چھاپ
پہیڑی دنداں دی خوراک
چوہنڈی پہر بہندے ہکواری
دند ہو گیندے سرکاری
جے اُوہ مُہنہ نہ رکھن بند
ہوندی جرگے اندر گند
تہ نیہہ کردا کوئی پسند

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

مُہنہ بن گیندا ہک ٹہاری
دند ہو گیندے سرکاری

رکھن آپا بچ ملاپ
ٹہونڈن اصلی نقلی چھاپ
جے نہ تھہاوے چڑھدا تاپ
یارو مُچ مندی بیماری
دند ہو گیندے سرکاری

سوہنے موتیاں جیٔ دند
چٹیاں کردے سب پسند
دِکھ روندے سب نسواری
یارو مُچ مندی بیماری
دند ہو گیندے سرکاری

آکھن سب شیطانی کار
ڈبی پَہن کرو دو پھاڑ
گلاں کردے سب نسواری
مُہنہ بن گیندا ہک ٹہاری
دند ہو گیندے سرکاری

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

چن

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں مِٹھیاں
آپ بھی نہ آئیں کدے باہیاں بھی نہ چِٹھیاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدے بتاسے
ٹھونڈ ٹھونڈ تھکیاں توں گئیں کہڑے پاسے

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چنا توہڑی ہٹی اُتا بِکدا رومال
بُت ماہڑا اتھے روح فِرے توہڑے نال

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدا ہار اُو
بہکاں دا تُدھ وعدہ کیتا چلا گئیں پار اُو

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدے بادام اُو
لوک پہیڑے طعنے مارن کرن بدنام اُو

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں نڑیاں
ایہہ افسوس رہیا تیرے نال لڑیاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چنا توہڑی ہٹی اُتا بِکدا ہے فیتہ
نِکی ہوندی چھوڑ گئیں مندا تُدھ کیتا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چنا توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں لاچیاں
آکھ آکھ کا تھکیاں ہُن چھوڑ دے چلا کیاں

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چنا توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں گنڈیاں
چن آیا نظری مِٹھیاں اَساں بنڈیاں

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں بنگاں
ماہی پردیسا میں خیر توہڑی منگاں

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بِکدیاں سوئیاں
دِکھ دِکھ راہ توہڑی جیندی ہاں نہ نہ موئیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدے نی شال او
جے توں جُلیں نوکری تہ میں بھی جُلساں نال او

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں میخاں
کہیڑا ویلا ہوسی جدوں مُڑ تکو ویکھاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں گانیاں
دِکھ دِکھ روندیاں میں توہڑی نشانیاں

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بِکدیاں چٹائیاں
ہکی پاسے طعنے دُوا توہڑیاں جُدائیاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

پردیسا چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں آریاں
غماں نال سُک گئیاں دُکھاں توہڑیاں ماریاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑی ہٹی اُتا بکدیاں پہاریاں
گِلے چھوڑ آ گلاں کراں دِلادیاں ساریاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

چناں توہڑے واسطے میں چوریاں کُٹیاں
پُہل چُک معاف کریں تہ بہلا آویں چھُٹیاں

پردیساں چناں وے رب میلے
آمِل جانیاں وے رب میلے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

شاہین

پہاڑی سوہنی ہے بولی تہ پیاری ماں
شاہین نشانی اسدی پچھان
اساں پیاری ہے عزت تہ پیاری شان
اَسیں پہاڑی کوہستانی ہاں
اسیں عظمت دی نشانی ہاں
اس وطن دے اسیں رکھوالے ہاں
اساں پیاری عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان
اسیں غرت مند متوالے ہاں
اسیں طوفان دے پالے ہاں
اسیں محنت کش مزدور بھی ہاں
بُریاں رساں توں اسیں دور بھی ہاں

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اساں پیاری عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان
اسیں چھوٹھ فریب توں دور بھی ہاں
قول اپنے تھیں مشہور بھی ہاں
اسیں حق اپنا اَج منگدے ہاں
سچ آکھن تھیں نہ ڈردے ہاں
اساں پیاری عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان
اسیں تہنی گتکے تلوار دے ہاں
شونقی کلاہ ، لنگھی ، شلوار دے ہاں
اسیں ماہلیاں دے سیلانی ہاں
پہاڑی قوم دی اسیں نشانی ہاں
اساں پیاری عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان
اسیں دشمن ظلم بُرائیاں دے
اسیں مالک اپنیاں جائیاں دے

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

اساں دور ہنیرے کرنے ہین
اساں مَٹ خزانے پہرنے ہین
اساں پیاری ہے عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان
اساں بنجر پٹ مدان کیتے
سب دشمن اساں حیران کیتے
پہاڑی مانواں دودھ تے مان کیتے
کم سوہنے پہاڑی جوان کیتے
اساں پیاری ہے عزت پیاری شان
شاہین نشانی اسدی پچھان

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

نظم

ہُن اُٹھ پہاڑیا شیر بن کے حق اپنا منگ توں غیر کولوں
ہتھ جوڑ کھُلے باہنوں کر لمیاں کھس حق توں اپنا غیر کولوں
نہ کھیڈ تہ وقت گنوانا میں تہُو کھے بازاں دی چال نوں سمجھ ذار
لک بنھ کے اُٹھ نال سنگیاں دے تبر تیر تلوار کھبکا ذرا
حُکم اپنی ماں دا کرو پور جنت مِلسی نال یقین سمجھو!
موت کریں قبول خوشی نال دِل دے فرض بِنا نہ جنت نصیب سمجھو
پہاڑیای شیراں کو اُٹھ جنگا پہلا وقت لنگھیا مُچ ایں بزار اَندر
رل مِل کے جدون نہ دیساں موہنڈا بندر ہوا لنگھے سارے اس غار اندر
جنہاں حق کھادا پہاڑی قوم دا جی اُندا کڈھ کلیجڑا کھاؤ سارے
مِٹھی کھنڈ کھجور انگور کولوں رس کہولدی بولدیاں نال پہاڑی
پُتر شیر غازی پٹھان سارے کیئاں دُکھیار ہوئے وہ ماں پہاڑی
پہاڑی کُل گواہ تیرے یار سارے وعدہ کر پورا تاں دسیں نہ مہنہ

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

قسم اُسدی جسدا جگ سارا دِتے قول قرار توں نورؔ احمد
بتری تہاراں حلال کر پہاڑیا توں ورنہ رہویں نہ اس جہان اندر
پہاڑی بن کے اُٹھ تہ لے بدلہ لینا تو اِس جنان اندر
پُٹھی چال چلی تیرے نال اِنہاں کئی سال گزارے اس جہان اندر
لہو ساڑ داہیں کیئاں تو نورؔ احمد بنھ کفن تہ نکل مدان اندر
آؤ تاؤ نہ دِکھ تو پہاڑیا وے موت کھلی ہے آن کے سر توہڑے
پتہ کوئی پیغام نہ دیسی تکو کڈھ تہو کھ تہ کر ارمان پورے
غیرتمندا یہہ بہاداں دی کیئاں سڑ گئی اِس جنجال اندر
ربّا کریں قبول دعا میری فتح پہاڑیاں دیوں کمال اندر
دورہ اوڑی تحصیل دا کیتا یارو دِکھے کئی دُکھئے پہاڑی وہر یارو
اتھروں ڈہلڈے دِکھ کے سڑے جگرا نالے دِکھے کہر بار دو پھاڑ یارو
چڑھ اُچے پہاڑ اُتو دیویں آلا اُنہاں پہاڑیاں دیئو سلام میرا
زند رہیاں تاں مِلساں لکھ واری مرگئیاں لانت کلام میرا

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri

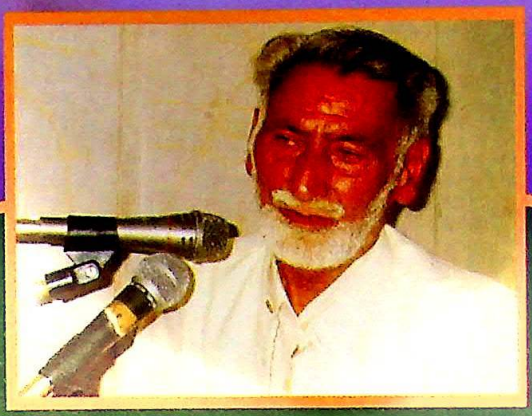

مرحوم نور احمد قریشی اک ایہجاناں ہے جس دے بغیر پہاڑی شناخت دی تاریخ تہ تحریک ادھ کرڈھی جیئی نظر ایسی۔

قریشی مرحوم دی رگ رگ اندر ماء بولی تہ پہاڑی قوم دی [illegible] درد ٹھیساں ماردا آسا۔

اُندا اوڑھنا، بچھونا، سینا جاگنا، جینا مرنا سب پہاڑی [illegible] پہاڑی قوم دی شناخت واسطے وقف آسا۔

اُندے کلام کو پڑھ کے ہک انسان بخوبی اُندے اُس تکرب [illegible] اندازہ لاسکدا ہے جسدا اُنہاں کو ساری عمر سامنا رہیا۔

نور احمد قریشی جیسے سُپتر قوماں کو صدیاں بچ کدے تھیندے ہین۔ پتہ نیہہ پہاڑی قوم کو ایہہ خلاء پوراہون واسطے کدوں تکراڈیکنا پیسی۔

ڈاکٹر مرزا فاروق انوار

(چیف ایڈیٹر پہاڑی)

سرینگر/ ۸ رمئی ۲۰۱۴ء

CC-0. Kashmir Research Institute, Srinagar. Digitized by eGangotri